

**Politika korporativnog upravljanja
4. izdanje, oktobar 2024. godine**

Sadržaj

1	Uvod	4
2	Područje primjene i lica/subjekti sa obavezom pridržavanja	4
3	Glavne smjernice za upravljanje s obzirom na postavljene ciljeve, vrijednosti i društvenu odgovornost banaka	4
	3.1 Glavne smjernice za upravljanje	4
	3.2 Strategija i održivi razvoj	7
4	Definisanje grupa zainteresovanih strana, relevantnih zainteresovanih strana i strategije komunikacije i saradnje sa njima	8
	4.1 Relevantne zainteresovane strane	8
5	Proces informisanja Banke kao članice NLB Grupe o strategiji i standardima korporativnog upravljanja NLB Grupe	9
6	Politika transakcija između Banke i lica u posebnom odnosu sa Bankom	11
7	Obaveza uspostavljanja sistema za utvrđivanje sukoba interesa i nezavisnosti članova Nadzornog odbora i Uprave Banke	12
	7.1 Procjena sukoba interesa u okviru ocjene podobnosti kandidata za članove Uprave Banke i Nadzornog odbora	13
	7.2 Procjena sukoba interesa u okviru ocjene podobnosti članova Uprave Banke i Nadzornog odbora tokom njihovog mandata	13
	7.3 Upravljanje sukobima interesa koji nastanu neočekivano u vezi sa pojedinačnim događajem	13
	7.4 Posebna pažnja prilikom zaključenja novih transakcija između Banke i članova Uprave Banke i Nadzornog odbora, članova njihove uže porodice ili povezanih pravnih lica	14
8	Obaveza Nadzornog odbora da ocjenjuje svoju efikasnost	14
9	Komisije/odbori Nadzornog odbora Banke i njihovi zadaci	15
	9.1 Odbor za reviziju	15
	9.2 Odbor za rizike	16
	9.3 Odbor za imenovanja	16
	9.4 Odbor za naknade	17
10	Jasan sistem podjele odgovornosti i ovlaštenja između Uprave Banke i Nadzornog odbora Banke	18
	10.1 Uprava Banke	18
	10.2 Nadzorni odbor Banke	20
11	Definisanje strategije komunikacije koja uključuje standarde visokog kvaliteta izrade i objavljivanja računovodstvenih, finansijskih i nefinansijskih informacija	22
	11.1 Zaštita poslovne tajne i povlašćenih (insajderskih) informacija za članove upravnih i nadzornih organa i druga lica	22
	11.2 Definisanje sadržine i procedura komunikacije sa javnošću	23
	11.3 Objavljivanje računovodstvenih, finansijskih i nefinansijskih informacija Banke	23
12	Zaštita interesa zaposlenih u društvu radi definisanja načina, sadržine i standarda aktivnosti zaposlenih i obezbjeđenja odgovarajućeg nivoa etičnog ponašanja u privrednom društvu, uključujući sprječavanje diskriminacije	24
13	Uloga Nadzornog odbora u procjeni sistema unutrašnjih kontrola	26
	13.1 Interne kontrole	27
14	Proces izrade prijedloga za Skupštinu Banke	30
15	Prelazne i završne odredbe	31
16	Referentni dokumenti	31
	Izjava lica koje je sačinilo interni akt o usaglašavanju i odobravanju internog akta	32

Hronologija izmena i dopuna

Verzija	Datum	Opis
1	25.10.2017.	Usaglašavanje sa standardima NLB Grupe
2	18.12.2020.	Redovno revidiranje dokumenta
3	16.12.2022.	Redovno revidiranje dokumenta
4	25.10.2024.	Usaglašavanje sa standardima NLB Grupe

Na osnovu člana 66. Zakona o bankama Republike Srpske («Službeni glasnik Republike Srpske» broj 4/17, 19/18, 54/19 i 63/24), te člana 59. Statuta NLB Banke a.d. Banja Luka (broj S-019/17 od 26.09.2017 godine, broj S- 007/20 od 28.05.2020. godine, S-008/22 od 27.6.2022. godine i S-009/23 od 29.5.2023. godine), te Politike korporativnog upravljanja NLB d.d. i Politike korporativnog upravljanja NLB Grupe, Nadzorni odbor Banke na 38. sjednici, koja je održana dana 29.10.2024. godine, donosi:

Politika korporativnog upravljanja

1 Uvod

Sadržina Politike korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: Politika) NLB Banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) sačinjena je u skladu sa Politikom korporativnog upravljanja NLB d.d, koja je pripremljena na osnovu preporuka Slovenačkog kodeksa korporativnog upravljanja javnih dioničarskih društava, kako i Politike upravljanja NLB Grupe, a kojom se utvrđuju principi i mehanizmi korporativnog upravljanja u članicama NLB Grupe (osim Nove Ljubljanske banke d.d.) (u daljem tekstu: NLB Grupa) poštujući principe i preporuke sadržane u Standardima korporativnog upravljanja Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske.

NLB Grupa je vodeća bankarska i finansijska grupa sa sjedištem i ekskluzivnim strateškim interesom u jugoistočnoj Evropi. Pored NLB d.d. Ljubljana, NLB Grupu čini šest kćerki banaka i nekoliko preduzeća za pomoćne usluge (upravljanje imovinom, upravljanje nekretninama itd.).

Politika uspostavlja i potvrđuje osnovne principe transparentne prakse korporativnog upravljanja u Banci, organizacionu kulturu nosilaca korporativnog upravljanja, odnosno način djelovanja nosilaca, uspostavljanje nadzora nad korporativnim upravljanjem od strane akcionara Banke, kao i informisanje zainteresovanih strana o radu Banke.

2 Područje primjene i lica/subjekti sa obavezom pridržavanja

Politika se primjenjuje na sve zaposlene i organe upravljanja (Uprava Banke i Nadzorni odbor). Korporativno upravljanje reguliše odnose između organa upravljanja i nadzornih organa (akcionara i zainteresovanih strana). Takođe objezbeđuje strukturu (organizaciju) preko koje se podržavaju ciljevi društva i objezbeđuju sredstva za postizanje tih ciljeva i praćenje učinka. Svrha korporativnog upravljanja je da pomogne u stvaranju okruženja koje karakterišu povjerenje, transparentnost i odgovornost koji su potrebni za podsticanje dugoročnih investicija, finansijsku stabilnost i poslovni integritet, koji zajedno podržavaju snažniji rast i razvoj inkluzivnijeg društva.

3 Glavne smjernice za upravljanje s obzirom na postavljene ciljeve, vrijednosti i društvenu odgovornost banaka

3.1 Glavne smjernice za upravljanje

NLB Grupa posluje u različitim etničkim i kulturnim sredinama u kojima rade zaposleni u pojedinim članicama NLB Grupe. Kodeks ponašanja predstavlja skup osnovnih načela, vrijednosti i pravila koja svaki zaposleni u NLB Grupi mora da shvati i kojih se mora pridržavati. Kodeks daje smjernice za svakodnevno djelovanje i pomaže nam da razumijemo šta se u NLB Grupi očekuje od svakog zaposlenog i ostalih učesnika. Na taj način se određuje šta je ključno za ispunjenje dugoročne strategije NLB Grupe i njenog odgovornog ponašanja kojim moramo sačuvati povjerenje naših klijenata, zaposlenih, akcionara i šireg društvenog okruženja u kome NLB Grupa posluje.

Banka je usvojila Kodeks ponašanja u NLB Banci a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Kodeks ponašanja) koji je usklađen sa standardima NLB Grupe kojoj Banka pripada i predstavlja skup pravila uspostavljenih sa ciljem održavanja ispravnog i prihvatljivog ponašanja svih zaposlenih Banke. Ovim Kodeksom se utvrđuju opšti etički principi i norme profesionalnog bankarskog ponašanja.

Kodeks ponašanja:

- 1) predstavlja vrijednosti i osnovna načela ponašanja,

- 2) postavlja pravila koja svaki radnik u NLB Grupi mora da razumije i poštuje,
- 3) definiše očekivanja od svakog zaposlenog u NLB Grupi i odražava standarde koje očekujemo u našem odnosu prema ostalim akterima.

Ljudska prava su inherentna, neotuđiva, univerzalna, nedjeljiva i uzajamno povezana. Ona predstavljaju minimalne uslove koji svim ljudima omogućavaju da održe svoje dostojanstvo. Ljudska prava pripadaju svima nama, ali pri njihovom ostvarivanju takođe moramo da poštujemo ljudska prava drugih. Poštovanje ljudskih prava je pokazatelj zrelosti društvenog i poslovnog okruženja i stoga je važan element društvene odgovornosti. Na nacionalnom nivou, ova oblast je regulisana Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Republike Srpske, zakonima i podzakonskim aktima, a Banka je usvojila Politiku o poštovanju ljudskih prava i Politiku održivosti koji regulišu datu oblast čime je postavila standarde za poštovanje ljudskih prava u svom poslovanju, a očekuje da iste standarde obezbijede njeni klijenti i dobavljači.

Članovi Uprave Banke i Nadzornog odbora Banke posebnu pažnju poklanjaju prepoznavanju i sprovođenju svih neophodnih mjera predostrožnosti kako bi se izbjegli sukobi interesa koji bi mogli da utiču na njihovo rasuđivanje.

Osnovna pravila i postupci upravljanja rizicima sukoba interesa na nivou Banke regulisani su internim aktom (Politika upravljanja sukobom interesa i sprječavanja korupcije).

Sukob interesa predstavlja postojanje određenih okolnosti koje potencijalno ili stvarno mogu da ometaju rasuđivanje u obavljanju poslova ili donošenju odluka čime se gubi neophodan element objektivnosti. Okolnostima koje predstavljaju, odnosno koje bi mogle predstavljati sukob interesa, izloženi su svi zaposleni. S obzirom da do sukoba interesa može doći između različitih strana: Banke i njenog klijenta, različitih organizacionih jedinica unutar Banke, Banke i zaposlenih, Banka je uspostavila efikasan sistem upravljanja, odnosno prevencije i upravljanja potencijalnim i stvarnim sukobom interesa.

Ako postoji bilo kakva sumnja da određena situacija, okolnost ili odnos u kojem nastaje ili može nastati sukob interesa na nivou Banke, zaposlenog i/ili na nivou članova organa upravljanja i šta treba preduzeti u vezi s tim, zaposleni se može obratiti Službi za usklađenost poslovanja (Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti poslovanja), koja vodi evidenciju o prijavljenim/otkrivenim sukobima interesa u Banci.

Banka je usvojile politike za transakcije sa licima u posebnim odnosima sa Bankom u cilju sprječavanja negativnih posljedica mogućeg sukoba interesa i usklađenosti sa zakonskom regulativom (Politika poslovanja sa licima u posebnom odnosu sa Bankom). Banka vodi spisak lica u posebnom odnosu sa Bankom, kao i sa članovima uže porodice tih lica, te dostavlja sve potrebne izvještaje regulatorima.

Banka je, u skladu sa zahtjevima NLB Grupe, a poštujući zakonsku regulativu uspostavila efikasan sistem unutrašnjih kontrola i usvojila Politiku sistema unutrašnjih kontrola.

Ciljevi sistema unutrašnjih kontrola u Banci su da se obezbijedi:

- 1) uspješno i efikasno poslovanje,
- 2) adekvatno upravljanje rizicima,
- 3) zaštita sredstava i podataka,
- 4) pouzdanost, potpunost i pravovremenost informacija i
- 5) usklađenost sa zakonima, standardima, kodeksima, drugim propisima i internim pravilima Banke.

Kod uspostavljanja i provođenja sistema unutrašnjih kontrola u Banci, obaveza je svih zaposlenih, rukovodstva, Uprave Banke i Nadzornog odbora da u tome učestvuju na primjeren način.

Poslovno i operativno okruženje, relevantno za poslovanje NLB Grupe, mijenja se sa trendovima kao što su održivost, društvena odgovornost, upravljanje, mijenjanje ponašanja kupaca, pojava nove tehnologije i konkurenata, kao i povećanje novih regulatornih zahtjeva. Uspostavljeno upravljanje i različiti alati za upravljanje rizicima omogućavaju adekvatan nadzor nad rizičnim profilom NLB Grupe, proaktivnu podršku njenom poslovanju i upravljanju uključivanjem procedura eskalacije i upotrebom različitih mjera za ublažavanje kada je to potrebno. Pored svih materijalno značajnih vrsta rizika (kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni i operativni rizik), ESG rizici ne predstavljaju novu kategoriju rizika, već jedan

od pokretača rizika za postojeće vrste rizika. NLB Grupa, te Banka kao njena članica, ih integriše i upravlja njima u okviru uspostavljenog upravljanja rizicima. Banka priprema sažetu Izjavu o upravljanju rizicima koju objavljuje u Izveštaju o poslovanju u okviru Godišnjeg izvještaja NLB Grupe (Politika održivosti NLB Grupe dostupan je na: www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/sustainability-new/2024-06-sustainability-policy-slo-final.pdf).

Banka teži transparentnosti poslovanja koja omogućava primaocima informacija da pravilno procijene položaj, poslovanje, rizike i upravljanje Bankom. Posebna pažnja se takođe poklanja blagovremenom, sveobuhvatnom i kvalitetnom objavljivanju dokumenata u vezi sa sazivanjem Skupštine Banke i prijedlozima odluka koje Skupština Banke donosi, posebno kada je riječ o predlaganju kandidata za članove Nadzornog odbora Banke.

Banka poštuje tržišnu konkurenciju i ne učestvuje u zabranjenim konkurencijskim djelovanjima (npr. zaključivanje zabranjenih sporazuma, zloupotreba dominantnog položaja, zabranjene koncentracije i slično). Banci je zabranjeno da izričito ili prećutno zaključuje sporazume, donosi odluke i druge akte i ulazi u transakcije koje imaju za cilj bitno sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije, kao i da zloupotrebljava dominantan položaj ili da sprovodi koncentraciju kojom se bitno sprječava, ograničava ili narušava konkurencija stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu. Na konkurenciju banaka primjenjuju se odredbe Zakona o konkurenciji BiH kojim se uređuje zaštita tržišne konkurencije.

Politika naknada zaposlenih u Banci (u daljem tekstu ovog poglavlja: Politika naknada) služi kao okvir za sve zaposlene u Banci, a koji se primjenjuju i u NLB Grupi. Politika naknada reguliše naknade svih zaposlenih u Banci. O naknadama članovima Nadzornog odbora odlučuje Skupština Banke. Odredbe Politike naknada usklađene su sa odredbama Zakona o radu, Zakona o bankama i Odluci Agencije za bankarstvo Republike Srpske o sistemu upravljanja u bankama, uz poštovanje propisa Evropske Unije, politikama nagrađivanja u NLB Grupi, u mjeri u kojoj to dozvoljavaju propisi Republike Srpske. Politika naknada daje, u cilju obezbjeđivanja opreznog i efikasnog upravljanja rizicima, jasne smjernice za oprezno nagrađivanje svih zaposlenih Banke, u skladu sa navedenim propisima i dokumentima. Posebno su navedene smjernice za oprezno nagrađivanje identifikovanih zaposlenih Banke, koje se razlikuju od smjernica za nagrađivanje ostalih zaposlenih Banke. Načela Politike naknada su, u skladu sa procedurama predviđenim za ovu svrhu, ugrađena i u sve dokumente koji regulišu naknade za uspjehost ostalih zaposlenih Banke.

Politika naknada je osmišljena tako da ne stimuliše zaposlene da preuzimaju neproporcionalno visoke rizike ili rizike koji prevazilaze mogućnosti Banke i/ili NLB Grupe, da preuzme rizike uzimajući u obzir sve rizike, uključujući rizike reputacije i rizike koji nastaju usljed neetičkog ili neusaglašenog ponašanja. Banka obezbjeđuje kompatibilnost Politike naknada sa adekvatnim i efikasnim upravljanjem rizicima i stimuliše takvo upravljanje i na nivou NLB Grupe.

U pogledu isplate varijabilnih naknada (bonusa), Politika naknada uzima u obzir ispunjenje obaveza i postizanje ciljeva koji se odnose na kapital ili likvidnost i pomaže u postizanju i održavanju čvrste kapitalne osnove.

Politika obezbjeđenja raznolikosti organa upravljanja i višeg menadžmenta u Banci (u daljem tekstu ovog poglavlja: Politika raznolikosti) je akt kojim se definiše opredijeljenost Banke za raznolikost u vezi sa zastupljenošću u organima upravljanja Banke (Uprava Banke i Nadzorni odbor) i višem menadžmentu (pomoćnik Uprave/direktor sektora/šef službe) s obzirom na određene aspekte ove politike, koja sadrži konkretne ciljeve i način njihovog sprovođenja.

Politika raznolikosti Banke definiše ciljnu raznolikost kojoj teži u vezi sa zastupljenošću u Nadzornom odboru, Upravi Banke i višem menadžmentu u pogledu pola, starosne dobi, profesionalnih kompetencija, kontinuiteta sastava pojedinačnih organa, međunarodnog iskustva, geografskog porijekla i drugih ličnih karakteristika članova organa i višeg menadžmenta, koje su odgovarajuće za Banku s obzirom na njene karakteristike.

Istovremeno, utvrđivanje i sprovođenje odgovarajuće politike za izbor prikladnih kandidata obezbjeđuje podsticaje za raznolikost u okviru organa upravljanja, uključujući adekvatnu rodnu zastupljenost u organu upravljanja, radi povećanja nedovoljne zastupljenosti određenog pola u organu upravljanja i

definisanja uslova za obavljanje svake funkcije, uključujući potreban profil članova organa upravljanja, čak i prije njihovog imenovanja.

Ovi kriterijumi su odabrani radi obezbjeđenja dovoljno različitih mišljenja i stručnosti neophodnih za dobro razumijevanje tekućih događaja i dugoročnih rizika i prilika povezanih sa poslovanjem kompanije, uzimajući u obzir veličinu Banke i bankarske grupe, regionalnu prisutnost i poslovnu strategiju, kao i veličinu Nadzornog odbora i Uprave Banke i sistemski značaj Banke.

Proces izbora i imenovanja kandidata za članove Nadzornog odbora i Uprave Banke sprovodi se u skladu sa Politikom i procedurama za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u nadzornom odboru i samoprocjena rada nadzornog odbora, Politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenja uslova za članove uprave banke, te principima politika NLB Grupe kojima su regulisani ovi procesi i procesi koji se odnose na samoprocjenu kolektivne podobnosti organa upravljanja, pod uslovom da su ovi principi u skladu sa propisima Republike Srpske, a koji omogućavaju organu upravljanja da ima sastav koji u cjelini posjeduje znanje, vještine i iskustvo potrebno za temeljno razumijevanje strategije Banke i izazova i rizika kojima je Banka izložena. Različitost organa upravljanja i višeg menadžmenta omogućava različita mišljenja, sprječava tzv. grupno razmišljanje, omogućava donošenje dobro razmotrenih i izbalansiranih odluka, upravljanje rizikom i samim tim veći učinak i efikasnost Banke.

Ova Politika raznolikosti se primjenjuje prilikom selekcije i izbora kandidata za članove organa upravljanja Banke, kao i višeg menadžmenta Banke, odnosno zaposlenih na poslovima pomoćnika Uprave/direktora sektora/šefa službe.

3.2 Strategija i održivi razvoj

Održivost postaje sve važniji aspekt poslovanja kojim Banka nastoji da zadobije povjerenje relevantnih zainteresovanih strana i javnosti. Vizija Strategije Banke i NLB Grupe je da zadrži ulogu regionalnog šampiona među sistemski važnim institucijama u jugoistočnoj Evropi koji generiše vrijednost za sve svoje zainteresovane strane. Kako bi olakšala ovu viziju, strategija Banke i NLB Grupe je trenutno fokusirana na: rast tržišne pozicije, stavljanje klijenata na prvo mjesto, digitalizaciju NLB Grupe, iskorišćavanje poslovnih prilika i sinergije i održivi razvoj.

Naši napori u pogledu održivosti zasnovani su na dugoj tradiciji odgovornog poslovanja fokusiranog na zainteresovane strane, što je dio identiteta NLB Grupe od njenog osnivanja. Održivost je takođe čvrsto ugrađena u viziju Banke i NLB Grupe „da se brine o finansijskim potrebama svojih klijenata i da istovremeno poboljša kvalitet života u matičnom regionu u kojem poslujemo“. Štaviše, održivost je vitalni element naših osnovnih vrijednosti, a to su rast ljudi, podsticanje preduzetništva i poboljšanje života.

NLB Grupa je angažovana u davanju doprinosa održivom finansiranju tako što uključuje ekološke, društvene i upravljačke (ESG) rizike u svoje poslovne strategije. Usvajanjem Programa održivosti NLB Grupe, NLB Grupa je uvela elemente održivosti u svoj poslovni model. Usvajanjem **Okvira održivosti NLB Grupe¹** i **Pravilnika za upravljanje održivošću**, postavljen je osnov za strategiju održivog razvoja, opredijeljenost za Ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN), održive ekonomske aktivnosti, upravljanje ESG rizicima, strukturu održivog upravljanja, odgovorno bankarstvo i poslovnu etiku. Svjesni smo uticaja našeg poslovanja na društvo i odgovaramo na njegove potrebe i očekivanja na uravnotežen, relevantan i transparentan način. Postavili smo tri stuba: održivo poslovanje, održivo finansiranje i društvena odgovornost.

U oblasti održivog razvoja, Banka, između ostalog, slijedi sljedeće ciljeve i principe²:

- 1) Ciljeve Održivog razvoja UN;
- 2) Principe Odgovornog bankarstva UN;
- 3) Bankarske alijanse za neto nultu emisiju pod okriljem UN.

¹www.nlb.si/nlb-sustainability-framework.pdf

² Sa preko 100 članica iz 41 zemlje i ukupnom imovinom od EU 68 milijardi, Bankarska alijansa za neto nultu emisiju obuhvata gotovo jednu četvrtinu svih globalnih bankarskih sredstava i ključ je za mobilizaciju finansijskog sektora u nastojanju da se ograniče klimatske promene. Ova Alijansa stavlja banke na mapu filijala koje igraju ključnu ulogu u podršci poslovnom sektoru i njegovom prelasku na nivo nultih neto emisija;

Izveštavanje o održivosti otkriva informacije o vrijednostima Banke i vezu između strategije Banke i opredijeljenosti za održivo poslovanje. Izveštavanje o održivosti je odličan alat za mjerenje i praćenje najvažnijih efekata Banke na širu zajednicu i prirodno okruženje.

U 2024. godini Banka je usvojila Politiku održivosti kao krovni dokument koji definiše sljedeće opšte ciljeve:

- 1) implementirati zakonske zahtjeve, preporuke i smjernice nadzornih tijela, stručnih institucija i inicijativa u finansijskoj industriji u oblasti održivosti u Banci i poslovne modele i procese u Banci,
- 2) da opiše mehanizme za osiguranje da su gore pomenuti zahtjevi, preporuke i smjernice u vezi sa održivošću prepoznate i poštovane u Banci,
- 3) da sveobuhvatno obezbijedi tri stuba održivosti Banke: održivo poslovanje, održive finansije i doprinos društvu,
- 4) uspostavljanje sveobuhvatnih principa i ciljeva koji se odnose na održivost okrenutu budućnosti, kao i pravila i procedure upravljanja za integraciju faktora održivosti i ESG-a u poslovni model i procese Banke.

Dokumentom su definisani i organi upravljanja u Banci u pogledu održivosti/ESG koji treba da prate smjernice regulatora (očekivanja i principe) u vezi sa pitanjima održivosti i ESG-a u Banci.

Uprava Banke treba da upravlja pitanjima održivosti i ESG-a na način koji je detaljnije opisan u Politici održivosti dok Nadzorni odbor Banke svoju funkciju obavlja praćenjem poslovanja i praćenjem ESG aktivnosti u okviru svojih nadležnosti i u skladu sa zakonodavstvom Republike Srpske.

Svake godine Banka sastavlja Izveštaj o održivosti koji usvaja Uprava Banke. Predstavlja se interno (različitim komunikacionim alatima i događajima), kao i široj javnosti, objavljivanjem na internet stranici Banke, a informacije o održivom poslovanju redovno se dostavljaju unutar i van Banke.

4 Definisane grupe zainteresovanih strana, relevantnih zainteresovanih strana i strategije komunikacije i saradnje sa njima

Strategija komunikacije i saradnje, taktike i ključne komunikacione poruke prilagođene su ciljnoj grupi zainteresovanih strana, uzimajući u obzir:

- 1) strategije i vrijednosti NLB grupe;
- 2) osnovne pozicije brenda i njegove emocionalne komponente;
- 3) marketinške ciljeve i
- 4) strategije komunikacije Banke i jasnu hijerarhiju komunikacionih ciljeva.

4.1 Relevantne zainteresovane strane

Za Banku su relevantne zainteresovane strane oni pojedinci i grupe čije je poslovanje posredno od suštinskog značaja za postizanje ciljeva i dugoročni razvoj i održivost Banke. Relevantne zainteresovane strane su:

Zaposleni – ulaganje u zaposlene počinje sa fer zaradom i širokom lepezom mogućnosti za obrazovanje i razvoj karijere. Banka koristi mjere navedene u sertifikatu koji potvrđuje da privredni subjekt podržava porodicu tj. da je „family-friendly“, kako bi se obezbijedila dobra ravnoteža između profesionalnog i privatnog života. Promovišemo različitost i inkluziju, dostojanstvenost i poštovanje.

Postoje različiti načini komunikacije sa zaposlenima: programi za razvoj kompetencija upravljanja i druge kompetencije, istraživanje o vrijednosti ponude zaposlenog, istraživanje o klimi u organizaciji – fokus grupe, redovne provjere/diskusije u vezi sa efikasnošću i unapređenjima, intranet i elektronske vijesti.

Akcionari – stvaranje dugoročne vrijednosti za akcionara koji obezbjeđuje kapital za ulaganje, rast i inovacije. Posvećeni smo transparentnosti i efikasnom obavještanju akcionara.

Način komunikacije: akcionari se mogu obavještavati o aktivnostima i rezultatima koje Banka ostvaruje na sljedeći način: izradom izvještaja i informacija za potrebe organa Banke, kao i putem internet prezentacije Banke, na način i u rokovima utvrđenim relevantnim zakonima i drugim propisima. Banka je obavezna da na svojoj internet prezentaciji objavi finansijske izvještaje u sadržaju, na način i u rokovima utvrđenim relevantnim zakonima.

Pored izvještaja iz prethodnog stava, Banka je obavezna da na internet stranici objavi i:

- 1) imena članova Uprave Banke i Nadzornog odbora;
- 2) imena lica koja imaju akcije u Banci koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu i podatke o tim licima;
- 3) organizacionu strukturu i spisak organizacionih jedinica Banke;
- 4) druge podatke u skladu sa propisima.

U vršenju svojih prava akcionar ne može da narušava proces rada u Banci, a dužan je da vodi računa o poslovnoj tajni.

Klijenti/fizička lica – Pružanje vrijednosti našim klijentima/korisnicima. Uključivanje njih kao sukreatora naših proizvoda i usluga.

Način komunikacije: lična komunikacija, obična i elektronska pošta, telefonski i video pozivi, SMS, online kanali, online i mobilno bankarstvo i društvene mreže.

Klijenti/privredni subjekti – stvaranje vrijednosti za naše klijente/korisnike. Uključivanje njih kao sukreatora naših proizvoda i usluga.

Način komunikacije: lična komunikacija, obična i elektronska pošta, telefonski i video pozivi, SMS, online kanali, online i mobilno bankarstvo i društvene mreže.

Dobavljači i ugovorni partneri – usklađenost sa preuzetim obavezama, fer i etičko ponašanje, poštovanje ljudskih prava i održivi razvoj.

Način komunikacije: sastanci na licu mjesta, virtuelni sastanci, due diligence upitnici koji se već koriste za ocjenjivanje usklađenosti svih ponuđača sa našim standardima (što će se dopuniti dodatnim pitanjima za proširenu ocjenu ESG elemenata).

Regulatorni organi – Banka održava konstruktivni dijalog sa regulatorima (Agencijom za bankarstvo Republike Srpske, Ministarstvom finansija Republike Srpske/Bosne i Hercegovine, Vladom Republike Srpske i drugim nadzornim institucijama itd.).

Način komunikacije: bilateralni dijalog, razmjena stavova preko elektronske pošte, telefonskih poziva, online događaja, prezentacija, izvještaja i drugih ad hoc sastanaka i redovni sastanci sa Upravom Banke i Nadzornim odborom.

Mediji i partneri - Banka gradi i održava odnose sa različitim medijima i njihovim predstavnicima. Komunikacija se odvija putem saopštenja za medije, izjava, konferencija za medije, informativnih sastanaka, različitih događaja i odgovora Banke na upite medija. Komunikacija sa medijima centralno se koordiniše isključivo putem Službe za PR i marketing. Banka, kao i NLB Grupa obraća se lokalnoj i široj zajednici putem medija.

5 Proces informisanja Banke kao članice NLB Grupe o strategiji i standardima korporativnog upravljanja NLB Grupe

Strategija NLB Grupe je dostupna na intranetu NLB Grupe, odnosno dostupna je svim zaposlenima u svim članicama NLB Grupe. Dodatno se Strategija online prezentuje od strane Uprave NLB d.d. na "NLB Investor Day". Na osnovu strategije NLB Grupe, Banka usvaja dugoročnu Strategiju Banke koja

je konceptualno usaglašena sa Strategijom NLB Grupe u smislu individualnog doprinosa članice ispunjenju Strategiji Grupe, ali prilagođena za lokalne specifičnosti i poziciju Banke.

Iz pomenute Strategije proizilaze budžetske smjernice koje Upravni odbor NLB Grupe usaglašava za sve članice Grupe i obavještava preko Group Steering-a Upravu svake članice o individualnim smjernicama koje su polazna osnova za izradu poslovnog plana odnosno budžeta banke.

Pored budžetskih smjernica, Uprava svake članice dobija i informacije o indikativnim grupnim inicijativama i projektima koji se planiraju na nivou cijele NLB Grupe, sa alokacijom resursa i troškova na individualne članice Grupe.

U skladu sa rokovima Banka dostavlja NLB Grupi preliminarne verzije budžeta, a zatim se na individualnim sastancima prolazi kroz ključne budžetske projekcije i strateški pravac Banke (Budžetski sastanak). U skladu sa zaključcima preko Grupnog Steering-a se dobijaju instrukcije za korekciju inicijalnog budžeta.

Nakon odobrenog konsolidovanog budžeta na Grupnom nivou, Banka priprema finalni dokument poslovnog plana koji se razmatra na Nadzornom odboru i Upravi Banke i na kraju usvaja na Skupštini Banke.

Strategija NLB Grupe se predstavlja na standardizovan način na najvišem nivou, odnosno na sjednici Uprave Banke NLB i svih direktora (nivo B1) i direktora svih članica NLB Grupe (Liderski sastanak).

Informacije za akcionare i ostala lica

Banka obezbjeđuje transparentno i blagovremeno informisanje akcionara na način koji omogućava brz pristup takvim informacijama na nediskriminatorskoj osnovi.

Procedura za objavljivanje podataka i informacija Banke bliže određuje postupak i sadržaj podataka koje Banka objavljuje u skladu sa Zakonom o bankama, Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o objavljivanju podataka i informacija banke i Uputstvom za popunjavanje obrasca uz Odluku o objavljivanju podataka i informacija banke.

Banka podatke objavljuje u skladu sa sljedećim principima:

- 1) principu jasnoće,
- 2) principu smislenosti,
- 3) principu dosljednosti tokom vremena,
- 4) principu uporedivosti među bankama.

Banka, u skladu sa važećim propisima priprema Izveštaj o objavljivanju podatka i informacija Banke (u daljem tekstu: Izveštaj), u formi jedinstvenog dokumenta, kojim se sveobuhvatno prikazuje rizični profil Banke. Osnovni podaci koji se objavljuju su podaci, odnosno informacije, koje se odnose na poslovno ime, sjedište i organizacione dijelove Banke, kvalitativne i kvantitativne podatke o poslovanju i organizacionoj strukturi Banke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju i poslovanju koji se odnose na:

- a) Opšte informacije o Banci;
- b) Vlasničku strukturu Banke i članove organa upravljanja;
- c) Politiku naknada;
- d) Strategiju i politike za upravljanje rizicima Banke;
- e) Kapital Banke i adekvatnost kapitala Banke;
- f) Zahtjeve za likvidnost;
- g) Izloženost po osnovu ulaganja Banke;
- h) Kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- i) Postupak interne procjene adekvatnosti kapitala (u daljem tekstu: ICAAP) i postupak interne procjene adekvatnosti likvidnosti (u daljem tekstu: ILAAP);
- j) Bankarsku Grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava;
- k) Založenu i nezaloženu imovinu Banke.

Banka Izvještaj objavljuje na svojoj internet stranici³, i to na početnoj stranici ili u dijelu stranice koji je namijenjen objavi finansijskih izvještaja Banke. Podatke i informacije iz Izvještaja Banka objavljuje u formi, odnosno na obrascima, koje propisuje ABRS.

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka na svojoj internet stranici objavljuje i svoje Opšte uslove poslovanja. Opštim uslovima poslovanja propisuju se standardni uslovi poslovanja Banke koji se primjenjuju na korisnike, uslovi za uspostavljanje odnosa i postupak komunikacije između korisnika i banke, kao i uslovi za obavljanje transakcija u poslovima odobravanja kredita, prijema depozita, otvaranja, vođenja i zatvaranja računa, izdavanja i korišćenja platnih kartica, kao i drugim poslovima koje banka obavlja u skladu sa zakonom.

Banka ne objavljuje podatke i informacije:

- koje nisu materijalno značajne,
- čije bi objavljivanje moglo negativno uticati na konkurentski položaj banke na tržištu,
- koji predstavljaju bankarsku tajnu u smislu Zakona o bankama.

U objavljivanju informacija i izvještavanju Banka u svemu poštuje odredbe Zakona o bankama i druge relevantne propise.

6 Politika transakcija između Banke i lica u posebnom odnosu sa Bankom

U skladu sa Zakonom o bankama lica u posebnom odnosu sa Bankom su:

- 1) član bankarske grupe u kojoj je banka,
- 2) lice sa najmanje 5% učešća u banci ili u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je banka i članovi uže porodice tih lica, pravno lice u kojem banka ima kvalifikovano učešće
- 3) pravno lice u kojem član uprave, član nadzornog odbora ili prokurista banke i članovi uže porodice tih lica ima kvalifikovano učešće,
- 4) član nadzornog odbora, član uprave banke, nosilac ključnih funkcija banke, prokurista banke i članovi uže porodice tih lica
- 5) član uprave, član nadzornog odbora, član Uprave Banke ili prokurista pravnog lica iz podtačke 2. i 4. člana 2 Zakona o bankama,
- 6) član organa upravljanja i rukovođenja i prokurista člana bankarske grupe u kojoj je banka i članovi uže porodice tih lica,
- 7) lice koje sa bankom ima zaključen ugovor o radu koji tim licima omogućava značajan uticaj na poslovanje banke, odnosno koji sadrži odredbe kojima se određuje naknada tom licu po posebnim kriterijima koji se razlikuju od kriterija po standardnim ugovorima o radu, pod uslovom da nije riječ o licima iz podtački 2. i 5. člana 2 Zakona o bankama, ili drugo lice koje zbog prirode odnosa tog lica sa bankom predstavlja lice u sukobu interesa u poslovanju sa bankom ili koje ostvaruje značajan uticaj na poslovanje banke,
- 8) pravno lice čiji je član organa upravljanja i rukovođenja ili prokurista istovremeno i član uprave ili član nadzornog odbora ili prokurista banke,
- 9) pravno lice čiji član uprave ima 10% ili više akcija banke sa pravom glasa.

Pod pojmom član uže porodice lica u posebnom odnosu sa Bankom, u skladu sa Zakonom o bankama, predstavljaju sljedeća lica:

- a) partner iz bračne ili vanbračne zajednice, dijete ili usvojeno dijete tog lica,
- b) lice koje izdržava pojedinac ili njegov partner iz bračne ili vanbračne zajednice,
- c) drugo lice koje nema potpunu poslovnu sposobnost i koje je stavljeno pod starateljstvo tog lica.

Politikom poslovanja sa licima u posebnom odnosu sa Bankom bliže se propisuju postupci za poslovanje Banke sa licima u posebnom odnosu sa Bankom, kao i sa članovima uže porodice tih lica.

Banka u svom poslovanju ne može licima u posebnom odnosu sa Bankom, kao i članovima uže porodice tih lica, odobriti uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih drugim licima koja nisu u posebnom odnosu sa Bankom.

³ <https://www.nlb-rs.ba>

Banka može zaključivati pravne poslove s licem u posebnom odnosu sa Bankom i preduzimati radnje u vezi sa tim samo uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora Banke, osim ukoliko Zakonom o bankama ili odlukom ABRS-a nije drugačije propisano.

Banka ne može bez prethodnog odobrenja Nadzornog odbora obavljati poslovne transakcije po osnovu zaključenog pravnog posla sa licem u posebnom odnosu sa Bankom ako zbog te transakcije ukupna izloženost Banke prema tom licu prelazi 100.000,00 KM ako je riječ o fizičkom licu ili 250.000,00 KM ako je riječ o pravnom licu.

Banka može bez prethodnog odobrenja Nadzornog odbora:

- 1) obavljati poslovne transakcije po osnovu zaključenog pravnog posla sa licem u posebnom odnosu sa Bankom koje ne dovode do nastanka izloženosti Banke prema tom licu u toku jedne godine u ukupnom iznosu do 50.000,00 KM ako je u pitanju fizičko lice ili 100.000,00 KM ako je u pitanju pravno lice,
- 2) zaključiti ugovor sa licem u posebnom odnosu sa Bankom o učešću u zajedničkom sufinansiranju kreditnih izloženosti prema trećem licu, koje nije lice u posebnom odnosu sa Bankom ili lice povezano sa licem u posebnom odnosu sa Bankom.

Uslovi za zaključivanje transakcija između Banke i članova Uprave Banke ili Nadzornog odbora su detaljnije prikazani u tački 7.4. ove Politike.

7 Obaveza uspostavljanja sistema za utvrđivanje sukoba interesa i nezavisnosti članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

Sistem upravljanja sukobom interesa na nivou Uprave Banke i Nadzornog odbora sastoji se od sljedećih elemenata:

- 1) procjene sukoba interesa u okviru ocjene podobnosti kandidata za članove Uprave Banke i Nadzornog odbora, prije stupanja na funkciju,
- 2) procjene sukoba interesa u okviru ocjenjivanja podobnosti članova Uprave Banke i Nadzornog odbora za vrijeme trajanja njihovog mandata,
- 3) upravljanje sukobima interesa koji nastaju neočekivano u vezi sa pojedinačnim događajem,
- 4) posebne pažnje u sklapanju novih poslova između Banke i članova Uprave Banke i Nadzornog odbora, članova njihove uže porodice ili povezanih pravnih lica.

U slučaju sumnje da li se pojedini član organa upravljanja nalazi u situaciji sukoba interesa zbog nastupanja određenih okolnosti i prirode takvog sukoba interesa (značajnog ili manje značajnog, dugotrajnog ili neočekivanog i povezanog sa određenim događajem), takvi članovi organa upravljanja konsultuju Službu za usklađenost poslovanja Banke i traže dalje smjernice.

Članice NLB Grupe vrše procjenu podobnosti kandidata za članstvo u svojim organima upravljanja i ponovnu procjenu podobnosti za vrijeme trajanja mandata članova svojih organa upravljanja u skladu sa pravilima NLB Grupe i njihovim lokalnim propisima.

U skladu sa Odlukom ABRS-a o sistemu upravljanja u banci, postupak upravljanja sukobom interesa članova organa upravljanja je detaljnije opisan u Politici upravljanja sukobom interesa i sprječavanja korupcije u Banci.

Procjena podobnosti članova organa upravljanja Banke vrši se u skladu sa internim aktima Banke (Politika procjene podobnosti članova Uprave NLB Banke a.d. Banja Luka i Politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u nadzornom odboru i samoprocjenu rada nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka).

7.1 Procjena sukoba interesa u okviru ocjene podobnosti kandidata za članove Uprave Banke i Nadzornog odbora

Prije imenovanja, članovi Uprave Banke i Nadzornog odbora dužni su u potpunosti i detaljno otkriti sve okolnosti koje su izazvale ili bi mogle uzrokovati postojanje sukoba interesa u obavljanju njihove funkcije. Ovo je jedna od stavki u okviru procjene fit&proper (procjene podobnosti).

Kandidatova izjava o stvarnom ili potencijalnom sukobu interesa ključna je za provođenje kandidatove procjene „fit&proper“ u okviru kriterija „sukob interesa i nezavisnost“. Konačnu ocjenu „fit&proper“, a u okviru svog djelokruga postojanja potencijalnih sukoba interesa i mjera za njihovo otklanjanje ili upravljanje, donosi Nadzorni odbor na prijedlog Odbora za imenovanja. Pozitivna ocjena kandidata je predušlov za imenovanje.

Postupak ocjenjivanja podobnosti kandidata za imenovanje za članove organa upravljanja u Banci uređen je internim aktima Politika procjene podobnosti članova Uprave NLB Banke a.d. Banja Luka i Politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u nadzornom odboru i samoprocjenu rada nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka.

7.2 Procjena sukoba interesa u okviru ocjene podobnosti članova Uprave Banke i Nadzornog odbora tokom njihovog mandata

Za sve vrijeme trajanja mandata članovi Uprave Banke i Nadzornog odbora moraju voditi računa o utvrđivanju eventualnih novih okolnosti koje bi mogle dovesti do potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa u obavljanju njihove funkcije. Član Nadzornog odbora dužan je odmah obavijestiti Nadzorni odbor, a član Uprave o toj činjenici mora odmah obavijestiti Upravu Banke i Nadzorni odbor. Potencijalnu pojavu navedenih okolnosti u slučaju pojedinog člana organa upravljanja prate i svi zaposleni ili odbori koji su, u skladu sa propisima koji važe za svaku članicu NLB Grupe i njenim internim pravilima, odgovorni za pripremu prijedloga za procjenu podobnosti; oni to čine na vlastitu inicijativu i informacije o ovom pitanju dobijaju iz dostupnih internih i eksternih izvora.

Ukoliko u odnosu na pojedinog člana organa upravljanja nastanu nove okolnosti i takve su prirode da bi mogle uticati na uslove za imenovanje za člana organa upravljanja (po pravilu su dugoročne prirode i moralo bi se stalno njima upravljati), zaposleni ili odbori pokreću proces ponovnog ocjenjivanja podobnosti i ispravnosti tog člana organa upravljanja.

U svakom slučaju, ponovno ocjenjivanje „fit&proper“ svakog člana organa upravljanja vrši se jednom godišnje. U okviru redovne godišnje procjene „fit&proper“ procjenjuju se sve okolnosti koje uzrokuju ili bi mogle uzrokovati sukob interesa svakog člana organa upravljanja.

Ako u okviru preispitivanja podobnosti člana organa upravljanja, po kriterijumu „sukob interesa i nezavisnosti“, Nadzorni odbor utvrdi da postoji sukob interesa, preduzimaju se mjere za njegovo upravljanje; ako to nije moguće, razrješava se odgovarajući član organa upravljanja ili se nadležnom organu društva predlaže razrješenje odgovarajućeg člana organa upravljanja.

7.3 Upravljanje sukobima interesa koji nastanu neočekivano u vezi sa pojedinačnim događajem

Članovi Uprave Banke i Nadzornog odbora moraju stalno voditi računa o sukobu interesa koji se neočekivano javlja u vezi sa pojedinačnim događajem (npr. transakcija, izbor pružaoca usluga i sl.). To znači sljedeće:

- 1) na sjednici organa upravljanja, član Uprave Banke mora odmah obavijestiti Upravu, a član Nadzornog odbora mora odmah na vlastitu inicijativu ili po pozivu predsjednika organa upravljanja obavijestiti Nadzorni odbor o svakoj okolnosti zbog koje postoji ili bi mogao postojati sukob interesa u vezi sa svakim događajem, i dati detaljno objašnjenje.

- 2) u slučaju eventualnog sukoba interesa u stvari o kojoj se glasa, član organa upravljanja je dužan da se uzdrži od glasanja i privremeno napusti prostoriju u kojoj se održava sjednica za vrijeme glasanja.
- 3) obrazloženje i izjava člana organa upravljanja o uzdržavanju od glasanja iz razloga sukoba interesa unosi se u zapisnik sa sjednice organa upravljanja ili sjednice odbora na kojoj učestvuju.
- 4) u slučaju da ga član organa upravljanja obavijesti o okolnostima sukoba interesa, predsjednik organa upravljanja će, na osnovu sopstvene procjene o postojanju okolnosti sukoba interesa, preduzme odgovarajuće dokumentovane mjere za otklanjanje okolnosti ili za praćenje okolnosti.
- 5) u slučaju pojave sukoba interesa sa predsjednikom Nadzornog odbora, predsjednik će obavijestiti ostale članove Nadzornog odbora koji će postupiti u skladu s navedenim alinejama i donijeti odgovarajuće mjere za otklanjanje ili upravljanje nastankom sukoba od interesa.
- 6) evidenciju o utvrđenim sukobima interesa i preduzetim mjerama u vezi sa njima vodi Sekretarijat i pravni poslovi.

Služba za usklađenost poslovanja redovno se informiše o sadržaju evidencije o utvrđenom sukobu interesa. Ukoliko je potrebno, takođe traži da pruži konsultacije u slučaju mjera za upravljanje sukobom interesa.

7.4 Posebna pažnja prilikom zaključenja novih transakcija između Banke i članova Uprave Banke i Nadzornog odbora, članova njihove uže porodice ili povezanih pravnih lica

Na transakcije između članova Uprave Banke i Nadzornog odbora primjenjuju se pravila iz Odjeljka 6 ove Politike, odredbe Zakona o bankama i odluke ABRS-a koji postavljaju posebna ograničenja i uslove za transakcije sa licima u posebnim odnosima sa Bankom i obuhvataju ne samo članove Uprave Banke i Nadzornog odbora, već i članove njihove uže porodice i povezana pravna lica.

Članovi Uprave Banke i Nadzornog odbora, prilikom preuzimanja svoje funkcije, obavještavaju Banku o imenu i prezimenu i poslovnom imenu lica za koje se smatra da su u posebnom odnosu sa Bankom. Takođe moraju odmah obavijestiti Banku o svakoj promjeni koja utiče na identifikaciju stranke kao lica u posebnom odnosu sa Bankom.

Licu u posebnom odnosu sa Bankom, koje je član Nadzornog odbora Banke ili član Uprave Banke ili drugog tijela Banke koje donosi odluku, nije dopušteno da učestvuje u razmatranju ili odobravanju bilo kojeg pravnog posla između njega i Banke, između Banke i bilo kojeg člana njegove porodice i između Banke i pravnog lica u kojem on ili bilo koji član njegove porodice učestvuje u upravljanju ili rukovođenju, ili u kojem ima značajno ili kontrolno učešće.

Banka ne zaključuje transakcije sa članovima Uprave Banke i Nadzornog odbora ili članovima njihovih uži porodica pod uslovima koji su povoljniji od onih koji se primjenjuju na transakcije sa drugim licima. Prethodno odobrenje Nadzornog odbora je takođe potrebno za zaključenje pravnog posla sa članom Uprave Banke ili Nadzornog odbora ili članovima njihove uže porodice ili licem u posebnom odnosu sa Bankom pod uslovima koji nisu povoljniji od transakcija zaključenih u istom periodu sa drugim licima ako zbog ove transakcije ili ukupne vrijednosti svih transakcija ukupna izloženost Banke prema tom licu, uključujući indirektnu izloženost, dostigne ili premaši 100.000 evra u KM protivvrijednosti, i za svaku narednu transakciju zbog koje se ukupna izloženost Banke prema fizičkom licu povećava.

8 Obaveza Nadzornog odbora da ocjenjuje svoju efikasnost

U skladu sa Politikom i procedurom za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru i samoprocjenu rada Nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka Nadzorni odbor jednom godišnje vrši samoprocjenu adekvatne popunjenosti i aktivnosti Nadzornog odbora, rada Nadzornog odbora kao cjeline i rada pojedinačnih članova, potencijalnih sukoba interesa pojedinačnih članova Nadzornog odbora, funkcionisanja svojih odbora i saradnje sa Upravom Banke. U skladu sa rezultatima samoprocjene, Nadzorni odbor definiše mjere za unapređenje efikasnosti u pogledu sastava, edukacije, dinamike održavanja sjednica i prisustva na istim, potrebnih informacija, priprema za sjednice i dr.

Nadzorni odbor u godišnjem izvještaju o svom radu koji podnosi Skupštini Banke izvještava i o samoprocjeni efikasnosti rada Nadzornog odbora i eventualnih predloženih mjera za unapređenje iste.

Banka je dužna da dostavi ABRS-u informaciju o rezultatima samoprocjene rada Nadzornog odbora, sa mjerama za unapređivanje efikasnosti njegovog rada.

9 Komisije/odbori Nadzornog odbora Banke i njihovi zadaci

Stručnu podršku radu Nadzornog odbora pružaju specijalizirani odbori i to: Odbor za reviziju, Odbor za imenovanje, Odbor za naknade i Odbor za rizike, a Nadzorni odbor može po potrebi imenovati i druge odbore.

9.1 Odbor za reviziju

Odbor za reviziju ima najmanje tri člana, od kojih je jedan predsjednik, a imenuju se od strane Nadzornog odbora na period od 4 (četiri) godine i mogu biti ponovo imenovani. Član Odbora za reviziju ne može biti član Nadzornog odbora, član Uprave Banke ili lice zaposleno u Banci, niti može imati direktan ili indirektan finansijski interes u Banci, izuzev eventualne naknade po osnovu te funkcije. Članovi Odbora za reviziju mogu biti lica koja su članovi organa upravljanja unutar bankarske grupe – NLB Grupe, kojoj Banka pripada.

Nadležnosti Odbora za reviziju:

- a) predlaže Nadzornom odboru plan rada interne revizije,
- b) razmatra izvještaje interne revizije i drugih kontrolnih funkcija, te daje mišljenje o ovim izvještajima,
- c) razmatra godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju Banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju, koji se podnose Nadzornom odboru i Skupštini Banke i druge finansijske izvještaje, te daje mišljenje po istim,
- d) ispituje primjenu računovodstvenih standarda u pripremi finansijskih izvještaja,
- e) analizira i nadzire primjenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola,
- f) izvještava Nadzorni odbor o realizaciji preporuka po izvještajima o obavljenoj internoj i spoljnoj reviziji,
- g) izvještava Nadzorni odbor o preduzetim aktivnostima, kao i o utvrđenim nepravilnostima odmah po njihovom saznanju, te predlaže način njihovog otklanjanja
- h) dostavlja Nadzornom odboru i Skupštini poseban izvještaj o ugovorima zaključenim između Banke i lica u posebnom odnosu sa Bankom,
- i) izvještava Nadzorni odbor o usklađenosti poslovanja Banke sa zakonom, drugim propisima i standardima poslovanja,
- j) sprovodi postupak i predlaže Nadzornom odboru privredno društvo za reviziju Banke, kao i u slučaju potrebe daje obrazloženi prijedlog za razrješenje privrednog društva za reviziju,
- k) prati i razmatra sa privrednim društvom za reviziju Banke, godišnju reviziju finansijskih izvještaja Banke
- l) predlaže Nadzornom odboru Banke da se određena pitanja u vezi sa internom i spoljnom revizijom uvrste u dnevni red Skupštine Banke,
- m) podnosi Nadzornom odboru tromjesečni, polugodišnji i godišnji izvještaj o svom radu i
- n) saziva sjednice Nadzornog odbora ukoliko smatra da su ugroženi interesi akcionara ili utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti organa upravljanja.

Odbor za reviziju je dužan da, kada ocijeni da Banka posluje suprotno zakonu i drugom propisu, Statutu i drugom aktu Banke, Nadzornom odboru Banke daje preporuke za otklanjanje uočenih nezakonitosti i nepravilnosti, kao i da zahtjeva sazivanje vanredne sjednice Skupštine Banke u slučaju da ustanovljene nezakonitosti i nepravilnosti mogu imati teže posljedice na poslovanje Banke.

9.2 Odbor za rizike

Odbor za rizike ima najmanje 3 člana, od kojih je jedan predsjednik. Nadzorni odbor odlukom imenuje predsjednika i članove Odbora za rizike, iz reda članova Nadzornog odbora Banke. Predsjednik Odbora za rizike, ukoliko je moguće, bira se iz reda nezavisnih članova Nadzornog odbora, te ne može biti predsjednik Nadzornog odbora ili predsjednik nekog drugog odbora Nadzornog odbora. Mandat predsjednika i članova Odbora za rizike ograničen je na mandat na koji je član Nadzornog odbora imenovan i ne može biti duži od mandata samog Nadzornog Odbora.

Odbor za rizike je dužan izvještavati Nadzorni odbor o provođenju Strategije za preuzimanje i upravljanje rizicima, adekvatnosti i načinu provođenja usvojenih politika i procedura za upravljanje rizicima, kao i o adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima, pomagati i nadzirati provođenje usvojenih strategija, te savjetovati Nadzorni odbor o ukupnoj trenutnoj i budućoj sklonosti preuzimanja rizika (Risk Appetite), ne dovodeći pri tom u pitanje odgovornost Nadzornog odbora i Uprave Banke u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju Banke.

Pored obaveza navedenih u prethodnom stavu Odbor za rizike pruža stručnu i savjetodavnu pomoć Nadzornom odboru u specifičnim područjima iz nadležnosti Nadzornog odbora i ima sljedeće zadatke:

- a) savjetuje i pomaže Nadzornom odboru u nadziranju ukupne trenutne i buduće sklonosti ka preuzimanju rizika, uzimajući u obzir sve značajne rizike Banke s ciljem osiguravanja usklađenosti istih s rizicima koji proizlaze iz poslovnih ciljeva, odnosno poslovne strategije Banke,
- b) pomaže Nadzornom odboru u nadziranju sprovođenja usvojene Strategije rizika i limita rizika, pri tome ne dovodeći u pitanje odgovornost Uprave Banke i Nadzornog odbora Banke u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju Banke,
- c) izvještava Nadzorni odbor i Upravu Banke o sprovođenju Strategije rizika, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojene Politike rizika i drugih procedura za upravljanje rizicima, kao i adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima,
- d) nadzire sprovođenje strategija za upravljanje kapitalom i likvidnošću, te strategija upravljanja značajnim rizicima Banke, s ciljem procjene primjerenosti tih strategija u odnosu na usvojenu sklonost ka preuzimanju tih rizika i Strategije rizika,
- e) daje preporuke Nadzornom odboru o promjenama Strategije rizika u slučaju promjena u poslovnom modelu banke, tržišnim kretanjima, datih preporuka od strane funkcije upravljanja rizicima i slično,
- f) daje prijedloge Nadzornom odboru vezane za eventualno korištenje eksternih konsultantskih usluga u oblasti upravljanja rizicima,
- g) pregleda različite scenarije, uključujući scenarije za testiranje otpornosti na stres, s ciljem procjene uticaja eksternih i internih događaja na rizični profil Banke,
- h) preispituje usklađenost cijena proizvoda/ usluga Banke koje nude klijentima sa poslovnim modelom Banke i Strategijom rizika, a u slučajevima da utvrde da te cijene ne odražavaju rizike na odgovarajući način u skladu sa poslovnim modelom i Strategijom rizika, predlaže Nadzornom odboru i Upravi Banke plan za poboljšanje,
- i) ispituje da li podsticaji predviđeni Politikom naknada uzimaju u obzir rizik, kapital, likvidnost i vjerovatnoću, te vremenski raspored zarada, kako bi pomogao uspostavljanju dobre Politike naknada
- j) preispituje adekvatnost uspostavljenih planova oporavka, sa aspekta njihovog uključivanja u sistem upravljanja u Banci, usklađenosti sa uspostavljenim sistemom upravljanja rizicima i sprovodivosti mjera definisanih tim planovima, te po potrebi predlaže mjere za njihovo poboljšanje,
- k) procjenjuje preporuke funkcije interne revizije i preporuke imenovanog privrednog društva za reviziju, koje obavlja spoljnu reviziju Banke u oblasti rizika, te nadgleda adekvatnost preduzetih mjera.

9.3 Odbor za imenovanja

Odbor za imenovanje ima najmanje 3 člana, od kojih je jedan predsjednik. Nadzorni odbor odlukom imenuje predsjednika i članove Odbora za imenovanje, iz reda članova Nadzornog odbora Banke. Mandat predsjednika i članova Odbora ograničen je na mandat na koji je član Nadzornog odbora

imenovan i ne može biti duži od mandata samog Nadzornog Odbora. Nadzorni odbor može razriješiti predsjednika i članove Odbora za imenovanje i ranije, bez navođenja posebnog razloga za isto.

Odbor za imenovanje pruža stručnu i savjetodavnu pomoć Nadzornom odboru u specifičnim područjima iz nadležnosti Nadzornog odbora i ima sljedeće zadatke:

- a) priprema opis dužnosti i kvalifikacija potrebnih za određenu funkciju u organu upravljanja Banke,
- b) predlaže članove Nadzornog odbora i članove Uprave i aktivno surađuje, uz učešće funkcije ljudskih resursa, pri izboru kandidata za slobodne funkcije u organima upravljanja Bankom,
- c) redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje strukturu, veličinu, sastav i djelovanje Nadzornog odbora i Uprave Banke i po potrebi predlaže promjene,
- d) redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustva pojedinačnih članova Uprave i Nadzornog odbora, te Uprave i Nadzornog odbora kao cjeline i o procjeni izvještava te organe Banke,
- e) redovno preispituje osnovanost i efikasnost politike za izbor članova Nadzornog odbora i Uprave Banke i imenovanje nosilaca ključnih funkcija, odnosno višeg rukovodstva, daje preporuke Nadzornom odboru i Upravi Banke i u slučaju potrebe predlaže njihove izmjene, vodeći pri tome računa o ciljevima i politici raznolikosti, kao i o vremena koje je potrebno za obavljanje pojedinačne funkcije,
- f) kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, obezbjeđuje nepostojanje dominantnog uticaja pojedinaca ili male grupe pojedinaca prilikom donošenja odluka Nadzornog odbora i Uprave Banke u svrhu zaštite interesa banke u cjelini,
- g) obavlja druge poslove u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo RS.

9.4 Odbor za naknade

Odbor za naknade ima najmanje 3 člana, od kojih je jedan predsjednik. Nadzorni odbor odlukom imenuje predsjednika i članove Odbora, iz reda članova Nadzornog odbora Banke. Predsjednik Odbora za naknade bira se iz reda nezavisnih članova Nadzornog odbora. Mandat predsjednika i članova Odbora za naknade ograničen je na mandat na koji je član Nadzornog odbora imenovan i ne može biti duži od mandata samog Nadzornog Odbora. Nadzorni odbor može razriješiti predsjednika i članove Odbora za naknade i ranije, bez navođenja posebnog razloga za isto.

Odbor za naknade pruža stručnu i savjetodavnu pomoć Nadzornom odboru u specifičnim područjima iz nadležnosti Nadzornog odbora i ima sljedeće zadatke:

- a) pruža podršku Nadzornom odboru pri donošenju i redovnom pregledu opštih principa Politike naknada i aktivno surađuje u postupku utvrđivanja identifikovanih zaposlenih,
- b) pruža podršku i savjetuje upravu banke prilikom pripremanja prijedloga Politike naknada,
- c) obavlja nadzor nad utvrđivanjem varijabilnog dijela naknada rukovodilaca kontrolnih funkcija i Nadzornom odboru pruža preporuke o strukturi i iznosu naknada tim licima,
- d) sastavlja prijedloge odluka Nadzornog odbora, odnosno Skupštine Banke, za:
  1. maksimalni iznos varijabilnog dijela naknada koje će banka dodijeliti i/ili isplatiti svim zaposlenima za određenu poslovnu godinu;
  2. naknade članova uprave banke i rukovodilaca kontrolnih funkcija, na pojedinačnoj osnovi;
  3. smanjenju ili ukidanju varijabilnog dijela naknada zaposlenima, uključujući aktiviranje odredaba o malusu ili povratu naknada, ako dođe do značajnog narušavanja uspješnosti ili ostvarivanja gubitka banke, u skladu sa članom 50. stav 3. Odluke o sistemu upravljanja u bankama.
- e) sastavlja prijedloge odluka Nadzornog odbora koje imaju uticaj na rizike i upravljanje rizicima Banke,
- f) ocjenjuje postupke i metode vezane za osiguravanje da sistem naknada uzima u obzir sve rizike banke, te kapital i likvidnost banke, te da je Politika naknada usklađena sa obimom preuzetog rizika, efikasnim i pouzdanim upravljanjem rizicima, poslovnom strategijom, ciljevima, korporativnom kulturom, vrijednostima i dugoročnim interesima banke,
- g) ocjenjuje postizanje ciljeva vezanih za uspješnost i potrebu za usklađivanjem varijabilnog dijela naknade sa preuzetim rizicima iz prethodnog perioda, uključujući primjenu odredaba o malusu i povratu naknade,
- h) pregleda različite scenarije s ciljem procjene uticaja eksternih i internih događaja na politiku i praksu naknada, uključujući pretpostavke za obrnuto testiranje na stres,

- i) Nadzornom odboru daje prijedloge vezane za eventualno korišćenje konsultantskih usluga u pogledu Politike naknada i provođenje te politike, kao i provođenje kontrole nad procesom imenovanja konsultanta,
- j) najmanje jednom godišnje preispituje i ocjenjuje usklađenost provođenja Politike naknada, i to:
  - sa relevantnim propisima, smjernicama, opšteprihvaćenim standardima, principima i kodeksima,
  - sa politikama i procedurama Banke vezanim za naknade zaposlenih u Banci.

10 Jasan sistem podjele odgovornosti i ovlašćenja između Uprave Banke i Nadzornog odbora Banke

Upravljanje Bankom organizuje se u obliku dvodomnog sistema čiji su organi upravljanja Nadzorni odbor i Uprava Banke.

Razgraničenje nadležnosti između Uprave Banke i Nadzornog odbora vrši se u skladu sa odredbama Zakona o bankama, odlukama ABRS-a i Statuta NLB Banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Statut).

10.1 Uprava Banke

Uprava Banke organizuje rad, vodi poslovanje i zastupa Banku.

Uprava Banke ima najmanje tri člana od kojih se jedan imenuje za predsjednika Uprave Banke. Predsjednika i članove Uprave Banke imenuje Nadzorni odbor na period od četiri godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Za člana Uprave Banke može se imenovati lice koje pored ostalog ispunjava sljedeće uslove:

- 1) ima dobru poslovnu reputaciju i ugled,
- 2) ima odgovarajuće kvalifikacije, stručna znanja, vještine i iskustvo iz oblasti finansija potrebno za vođenje poslovanja banke
- 3) nije u sukobu interesa u odnosu na banku, akcionare, članove nadzornog odbora i više rukovodstvo Banke i
- 4) ispunjava druge uslove utvrđene Zakonom i propisima ABRS.

Za člana Uprave Banke može biti imenovano isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost ABRS-a za obavljanje funkcije člana Uprave. Članovi Uprave Banke mogu biti razriješeni prije isteka mandata u skladu sa odredbama Zakona o bankama, Statuta Banke i drugih važećih propisa.

Članovi Uprave Banke zastupaju i predstavljaju Banku u pravnom prometu na način da sve pravnoobavezujuće dokumente potpisuju najmanje dva člana Uprave Banke, tako da nijedan član Uprave ne može biti ovlašćen da Banku zastupa pojedinačno u cjelokupnom obimu poslova iz njene djelatnosti.

Uprava Banke upravlja Bankom nezavisno i na vlastitu odgovornost i ima potpuna ovlašćenja neophodna za svoju svrhu u skladu sa Zakonom o bankama, Statutom i drugim internim aktima Banke. Odluke Uprave Banke moraju biti nezavisne od spoljnih faktora i usvojene u interesu Banke.

Članovi Uprave Banke generalno usvajaju odluke jednoglasnom odlukom ili, u slučaju neslaganja, većinom glasova. Detaljnija pravila o radu Uprave Banke su regulisana **Poslovníkom o radu Uprave Banke**.

Uprava Banke može posebnom odlukom, koja se jednoglasno usvaja, ovlastiti svakog pojedinačnog člana Uprave Banke da nezavisno usvaja odluke o pojedinačnim pitanjima i poslovima iz područja trenutnih aktivnosti Banke za koje je neposredno odgovoran po Pravilniku o organizaciji Banke.

Uprava Banke ne može prenijeti vođenje poslovanja Banke na Nadzorni odbor, osim ukoliko Statutom ili odlukom Nadzornog odbora, nije predviđeno da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz prethodnu saglasnost Nadzornog odbora.

Uprava Banke može, u skladu sa važećim propisima, prenijeti individualna ovlaštenja i zaduženja iz područja svojih aktivnosti na druge zaposlene radnike Banke ili odbore koji se imenuju u skladu sa internim aktima Banke.

Uprava Banke:

- a) osigurava zakonitost poslovanja Banke i usklađenost poslovanja sa ZOBRS i drugim zakonima, propisima donesenim na osnovu zakona, standardima i pravilima bankarske struke, te najvišim etičkim standardima upravljanja;
- b) osigurava provođenje usvojenih strategija i politika, te provođenje mjera naloženih od Agencije;
- c) predlaže Nadzornom odboru poslovnu politiku, strategiju i finansijski plan Banke, uključujući strategiju i politiku upravljanja rizicima i strategiju upravljanja kapitalom;
- d) predlaže Nadzornom odboru plan oporavka Banke, kao i njegove izmjene;
- e) priprema i podnosi, posredstvom Nadzornog odbora Skupštini akcionara, godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju Banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju i mišljenjem Odbora za reviziju, pri čemu se na sadržaj izvještaja o poslovanju Banke shodno primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju privredna društva i računovodstvo i revizija;
- f) podnosi Nadzornom odboru izvještaj o:
  - provođenju poslovne politike i odstupanjima od ranijih predviđanja sa navođenjem razloga za
  - odstupanje, kao i drugim pitanjima budućeg poslovanja Banke, najmanje jednom u tri mjeseca,
  - profitabilnosti poslovanja Banke, uključujući profitabilnost upotrebe kapitala banke, prilikom
  - razmatranja Nadzornog odbora o godišnjim finansijskim izvještajima,
  - poslovnim aktivnostima, prihodima i rashodima Banke, najmanje jednom u tri mjeseca,
  - drugim pitanjima na zahtjev Nadzornog odbora, a koja su od značaja za poslovanje i stanje Banke ili se razumno može očekivati da mogu uticati na položaj Banke;
- g) izvršava odluke i provodi akte Skupštine i Nadzornog odbora banke;
- h) obezbjeđuje da Banka posluje u skladu sa pravilima o upravljanju rizicima, a naročito:
  - provodi i redovno preispituje strategiju i politike upravljanja rizicima, usvaja procedure za utvrđivanje, mjerenje i procjenu rizika, kao i upravljanje rizicima, uključujući i rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem Banka posluje,
  - primjenjuje procedure kontrole i nadzora nad aktivnostima Banke, uključujući efikasnost kontrolnih funkcija, redovno, a najmanje jednom godišnje ocjenjuje njihov kvalitet i, ako je potrebno, poboljšava ih u skladu sa poslovnim politikom Banke i o tome obavještava Nadzorni odbor,
  - uspostavlja tačno utvrđene, jasne i dosljedne unutrašnje odnose u vezi sa odgovornošću, koji osiguravaju jasno razgraničavanje ovlaštenja i odgovornosti, te sprječava nastanak sukoba interesa;
- i) odlučuje o plasmanima i zaduživanju Banke do iznosa koji utvrdi Nadzorni odbor;
- j) zaključuje, uz prethodnu saglasnost Nadzornog odbora, pravni posao koji dovodi do ukupne izloženost banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja te izloženosti, te o tome obavještava Nadzorni odbor;
- k) zaključuje, uz prethodnu saglasnost Nadzornog odbora, pravni posao sa licem u posebnom odnosu sa bankom i o tome obavještava Nadzorni odbor;
- l) imenuje i razrješava više rukovodstvo i utvrđuje naknadu za njihov rad;
- m) redovno preispituje adekvatnost i način objavljivanja i saopštavanja informacija o finansijskom stanju i poslovanju Banke;
- n) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih, te osigurava da svi zaposleni budu upoznati sa propisima i drugim aktima Banke koji uređuju radne odnose;
- o) obezbjeđuje sigurno, kvalitetno i efikasno funkcioniranje i redovno praćenje informacionog sistema Banke i sistema trezorskog poslovanja;

- p) bez odgađanja informiše Agenciju o svakom značajnom pogoršanju finansijskog stanja Banke ili o mogućnosti tog pogoršanja, kao i o drugim činjenicama koje mogu znatno uticati na finansijsko stanje Banke;
- q) donosi poslovnik o svom radu i poslovnik o radu kreditnih odbora;
- r) odlučuje o drugim pitanjima u vezi sa organizovanjem rada i poslovanjem Banke, a koja nisu u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora.

Uprava Banke imenuje jedan ili više kreditnih odbora, koji odlučuju o kreditnim zahtjevima i obavljaju druge poslove u skladu sa Poslovnikom o radu i drugim aktima Banke.

Članovi Uprave Banke solidarno odgovaraju Banci za štetu koja nastane kao posljedica činjenja, nečinjenja ili propuštanja ispunjenja svojih dužnosti, osim ako dokažu da su u ispunjavanju svojih dužnosti postupali sa pažnjom dobrog i savjesnog privrednika.

10.2 Nadzorni odbor Banke

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Banke i rad Uprave Banke.

Nadzorni odbor čini pet članova koje imenuje i razrješava Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Nadzornog odbora Banke obavezno su lica koja su nezavisna od Banke. Na nezavisnost člana Nadzornog odbora shodno se primjenjuju odredbe Zakona o privrednim društvima RS koje uređuju nezavisnost člana upravnog odbora.

Član Nadzornog odbora može biti isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost ABRS-a. Članovi Nadzornog odbora imenuju se istovremeno na period od četiri godine uz mogućnost ponovnog izbora. Predsjednika Nadzornog odbora bira Nadzorni odbor između svojih članova, većinom od ukupnog broja glasova. Nadzorni odbor može iz reda članova Nadzornog odbora imenovati i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora, koji predsjedava sjednicama u slučaju odsustva predsjednika ili u slučaju prestanka mandata predsjednika Nadzornog odbora

Mandat predsjednika i članova Nadzornog odbora može prestati i prije isteka:

- u slučaju smrti
- na lični zahtjev/ostavka,
- razrješenjem od strane Skupštine Banke iz razloga utvrđenih zakonom i podzakonskim aktima.

U slučaju prestanka mandata bilo kojeg člana Nadzornog odbora prije isteka, bira se novi član što je prije moguće. Banka je dužna da prilikom razrješenja člana Nadzornog odbora istovremeno, a najkasnije 30 dana od dana razrješenja člana Nadzornog odbora, dostavi ABRS zahtjev za davanje prethodne saglasnosti za novog kandidata sa potpunom dokumentacijom. U slučaju ostavke ili razrješenja člana Nadzornog odbora od strane Skupštine Banke iz razloga utvrđenih zakonom, isti je u obavezi obavljati svoje dužnosti do donošenja odluke o razrješenju, odnosno do imenovanja novog člana Nadzornog odbora koji ga zamjenjuje. Mandat novog člana odgovara mandatu cijelog Nadzornog odbora, tj. ističe zajedno sa četvorogodišnjim mandatom Nadzornog odbora, prethodno izabranog u punom sastavu.

Predsjednik ili član Nadzornog odbora ne mogu biti osobe koje ne ispunjavaju uslove i za koje postoje smetnje i/ili ograničenja utvrđena Zakonom o bankama, propisima ABRS ili aktima Banke. Za člana Nadzornog odbora može se imenovati lice koje ispunjava sljedeće uslove:

1. ima dobru poslovnu reputaciju i ugled;
2. ima odgovarajuće kvalifikacije, stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za obavljanje dužnosti;
3. nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, akcionare, članove Nadzornog odbora, Upravu i više rukovodstvo;
4. može posvetiti dovoljno vremena obavljanju svojih dužnosti i
5. ispunjava kriterijume utvrđene Zakonom i propisima Agencije.

Članovi Nadzornog odbora Banke moraju kao cjelina imati potrebna stručna znanja, sposobnosti i iskustva za nezavisno i samostalno nadziranje poslovanja Banke i rada Uprave Banke, a najmanje jedna polovina kandidata za članove Nadzornog odbora mora posjedovati posebna znanja i iskustva iz oblasti neophodnih za uspješno poslovanje Banke (rad u bankarstvu, finansijskim organizacijama i slično).

U skladu sa odredbama Zakona o bankama, propisima ABRS, Statutom Banke, kao i ostalim internim aktima Banke, Nadzorni odbor ima sljedeće nadležnosti:

- a) nadzire poslovanje Banke i rad Uprave
- b) saziva sjednice Skupštine Banke i utvrđuje prijedlog dnevnog reda.
- c) utvrđuje prijedloge odluka za Skupštinu Banke i kontrolira njihovo sprovođenje,
- d) utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategije Banke, plan poslovanja i podnosi ih Skupštini Banke na konačno usvajanje,
- e) usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju za upravljanje kapitalom Banke,
- f) usvaja tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje Uprave Banke o sprovođenju poslovne politike, profitabilnosti poslovanja Banke, poslovnim aktivnostima i drugim pitanjima iz njegove nadležnosti i obrazlaže Skupštini akcionara svoje mišljenje o tim izvještajima,
- g) razmatra godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje sa izvještajem privrednog društva za reviziju, daje mišljenje na navedene izvještaje i podnosi Skupštini Banke na usvajanje,
- h) podnosi Skupštini Banke izvještaj o obavljenom nadzoru poslovanja Banke i rada Uprave,
- i) donosi akt o uspostavljanju sistema unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad tim sistemom,
- j) usvaja tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje kontrolnih funkcija, te daje mišljenje Skupštini akcionara o ovim izvještajima,
- k) usvaja izvještaje Odbora za reviziju,
- l) usvaja prijedlog finansijskog plana,
- m) usvaja plan oporavka Banke kao i njegove izmjene,
- n) usvaja program i plan rada interne revizije,
- o) usvaja opšte uslove poslovanja Banke, kao i njihove izmjene i dopune,
- p) odlučuje o unutrašnjoj organizaciji, odnosno organizacionoj strukturi Banke koja obezbjeđuje podjelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprječava sukob interesa i obezbjeđuje transparentnost i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka,
- q) imenuje i razrješava predsjednika i članove Uprave Banke, te utvrđuje naknade za njihov rad,
- r) imenuje i razrješava članove Odbora za reviziju, Odbora za rizike, Odbora za naknade, Odbora za imenovanja i drugih odbora Nadzornog odbora Banke,
- s) imenuje i razrješava rukovodioce kontrolnih funkcija, te utvrđuje naknade za njihov rad,
- t) po potrebi zauzima stavove i odlučuje o prijedlozima Odbora za reviziju za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti,
- u) usvaja politiku plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih u Banci,
- v) donosi politiku za procjenu ispunjenosti propisanih uslova za članstvo u Upravi Banke, te odlučuje o njihovim izmjenama i dopunama,
- w) utvrđuje iznose do kojih Uprava Banke može odlučivati o plasmanima, zaduživanju i drugim transakcijama sa imovinom Banke,
- x) odlučuje o kupovini, prodaji, zamjeni i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava, čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine Banke,
- y) predlaže Skupštini donošenje odluke o kupovini i prodaji, zamjeni i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava, preko 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine Banke,
- z) daje prethodnu saglasnost za zaključivanje pravnog posla koji dovodi do ukupne izloženosti Banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti,
- aa) predlaže Skupštini izbor i razrješavanje privrednog društva za reviziju,
- bb) donosi poslovnik o svom radu i poslovnik o radu svojih odbora,
- cc) obavještava Agenciju i druge nadležne organe o nezakonitostima i nepravilnostima utvrđenim u poslovanju Banke,
- dd) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom o bankama, Statutom i odlukama Skupštine Banke.

11 Definisane strategije komunikacije koja uključuje standarde visokog kvaliteta izrade i objavljivanja računovodstvenih, finansijskih i nefinansijskih informacija

11.1 Zaštita poslovne tajne i povlašćenih (insajderskih) informacija za članove upravnih i nadzornih organa i druga lica

Prema Zakonu o bankama Republike Srpske, bankarskom tajnom se smatra podatak, činjenica ili saznanje do kojih su došli članovi organa i odbora banke, akcionari i zaposleni u banci, obavljajući poslove i izvršavajući dužnosti iz svoje nadležnosti, kao i lica privrednog društva koja vrše spoljnu reviziju banke i druga lica koja zbog prirode posla koji obavljaju imaju pristup tim podacima, a čije bi otkrivanje neovlašćenom licu nanijelo, ili moglo da nanese štetne posljedice za banku i njene klijente.

Bankarska tajna predstavlja poslovnu tajnu, koju su svi zaposleni Banke, prema zakonu i internim aktima dužni čuvati.

Bankarskom tajnom se smatraju:

- 1) podaci koji su poznati Banci, a odnose se na lične podatke, finansijsko stanje i transakcije, kao i na vlasništvo ili poslovne veze fizičkih ili pravnih lica klijenata te ili druge banke i
- 2) podaci o stanju i prometu na pojedinačnim računima fizičkih i pravnih lica otvorenih u Banci.

Bankarskom tajnom ne smatraju se:

- 1) javni podaci i podaci koji su zainteresovanim licima sa opravdanim interesom dostupni iz drugih izvora,
- 2) zbirni podaci na osnovu kojih nije moguće utvrditi lične ili poslovne podatke o pojedinačnim licima na koja se ti podaci odnose,
- 3) podaci o akcionarima banke, visini njihovog učešća u akcionarskom kapitalu banke, kao i podaci o drugim licima bez obzira na to da li su oni klijenti banke i
- 4) javni podaci iz jedinstvenog registra računa.

Obaveza zaposlenih Banke je da čuvaju podatke koji predstavljaju bankarsku tajnu, a do kojih su došli u obavljanju svojih poslova i vršenju dužnosti iz svog djelokruga rada, u skladu sa Zakonom o bankama, te drugim internim aktima Banke kojima se uređuje čuvanje tajnih podataka. Nije dozvoljeno da ih upotrebljavaju za svoje lične potrebe niti ih mogu saopštavati trećim licima. Dužnost zaposlenih je da ove podatke čuvaju i nakon prestanka radnog odnosa u Banci, odnosno prestanka njihovog angažmana u Banci.

Zakonom o bankama Republike Srpske propisani su izuzeci od čuvanja bankarske tajne, odnosno navedeno je konkretno u kojim situacijama i kojim licima se mogu otkriti podaci koji se smatraju bankarskom tajnom.

Prema Pravilima za identifikaciju lica koja imaju pristup povlašćenim informacijama NLB Grupe, vođenje evidencije (SONI lista) i pravilima vezana za navedena lica, da bi neka informacija mogla da se klasifikuje kao 'povlašćena' mora ispunjavati sljedeće tri karakteristike:

- 1) da je precizno definisana,
- 2) da nije javno objavljena,
- 3) ako bi postala javna, vjerovatno bi imala značajan uticaj na cijene finansijskih instrumenata (akcija) NLB Grupe.

Prema Zakonu o tržištu hartija od vrijednosti RS, povlašćenim informacijama smatraju se sve činjenice koje nisu poznate javnosti, a odnose se na jednog ili više emitenata hartija od vrijednosti ili na hartije od vrijednosti, koje bi, da su poznate javnosti, mogle uticati na cijenu hartija od vrijednosti. Da li je određena informacija povlašćena informacija u određenom trenutku i da li Banka treba da je klasifikuje kao takvu, utvrđuje se na osnovu gore navedenih uslova.

Banka vodi spisak zaposlenih koji u svom poslovanju imaju ili mogu imati pristup insajderskim informacijama (SONI lista) koja je definisana internim aktom Pravilima za identifikaciju lica koja imaju

pristup povlašćenim informacijama NLB Grupe, vođenje evidencije (SONI lista) i pravilima vezana za navedena lica.

11.2 Definisane sadržine i procedura komunikacije sa javnošću

Glavni cilj strategije komunikacije je da ojača ugled i povjerenje u Banku i NLB Grupu. Kroz aktivnosti komunikacije, ključne poruke i dosljednost, Banka jača ugled i povjerenje u Banku i NLB Grupu. Ostali ciljevi komunikacije uključuju jačanje konkurentne prednosti, postizanje marketinških ciljeva, pružanje informacija kupcima, zaposlenima, vlasnicima, investitorima i finansijskoj javnosti o dešavanjima u Banci, kao i sprječavanje i rješavanje kriznih situacija u medijima. U sklopu Krovnog plana kriznog odlučivanja i komuniciranja u NLB Banci a.d. Banja Luka i Priručnika za komunikaciju sa javnošću definisane su smjernice eksternog komuniciranja Banke, a Uputstvom za upravljanje kanalima eksternog komuniciranja o održivosti i ekoloških i socijalnih pitanja i odgovarajućem mehanizmu žalbe, definisana su pravila komuniciranja o održivom poslovanju.

Oglašavanje

Banka sprovodi aktivnosti oglašavanja prema godišnjem planu, koji se bazira na strategijama Banke, planovima razvoja, planovima prodaje i aktivnostima konkurenata. Banka komunicira novine u ponudi proizvoda i usluga, putem različitih kanala. Ključnim porukama podržava jačanje atributa važnih za pozicioniranje brenda.

Upravljanje sadržajem

Priprema sadržaja doprinosi boljem razumijevanju naših proizvoda, usluga i ekspertize, kroz distribuciju ka krajnjem korisniku. Banka sistematski i proaktivno komunicira sa ciljnim segmentima klijenata kroz svoje kanale (web-stranica, nalozi na društvenim mrežama itd.) i kroz saradnju sa različitim medijima. Aktivnim vođenjem i saradnjom menadžmenta i različitih stručnjaka Banke, Banka održava reputaciju visokostručne institucije, koja prema javnosti komunicira kroz svoju mentorsku ulogu, jačajući povjerenje.

Upravljanje NLB brendom i arhitekturom brenda

Banka aktivno upravlja percepcijom i pozicijom svog brenda kroz redovna mjerenja atributa percepcije brenda i vođenjem jedinstvenog izgleda i osjećaja brenda (look and feel). Kroz monolitnu strukturu brenda, postiže se sinergija u komunikaciji na nivou NLB Grupe. Principi upravljanja definisani su Politikom upravljanja brendom u NLB Banci Banja Luka.

Sponzorstvo

Principi i ciljevi sponzorstva u Banci definisani su Politikom korporativne društvene odgovornosti, koja je ista u svim bankama - članicama u NLB Grupi i Poslovnikom tima za sponzorstva i donacije. Sponzorstvo je dio sprovođenja komunikacione strategije Banke, kojom se grade ugled i pozicija važne poluge u društvu, istovremeno gradeći opšti pozitivan imidž o Banci u javnosti.

11.3 Objavljivanje računovodstvenih, finansijskih i nefinansijskih informacija Banke

Računovodstvene, finansijske i nefinansijske informacije Banke se objelodanjuju u skladu sa važećim propisima i zakonodavstvom Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, sve u cilju postizanja najviših standarda kvaliteta njihovog izvještavanja, i to:

- a) u vezi sa računovodstvenim i finansijskim informacijama:
Prilikom sastavljanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izvještaja Banka postupa u skladu sa sljedećom profesionalnom i zakonskom regulativom: Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je usvojila EU, Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama, Zakonom o tržištu kapitala, Odlukom o kontnom okviru i sadržaju računa u kontnom okviru za banke, Odlukom o obrascima i sadržaju pozicija u obrascima finansijskih izvještaja za banke i drugi relevantni propisi.
- b) u vezi sa nefinansijskim informacijama:

Banka vrši objavljivanje poziva za sjednice Skupštine Banke, u skladu sa odredbama Statuta Banke (na internet stranici Banke, najkasnije 30 dana prije dana održavanja sjednice Skupštine Banke, s tim što objava traje najmanje do dana održavanja sjednice).

12 Zaštita interesa zaposlenih u društvu radi definisanja načina, sadržine i standarda aktivnosti zaposlenih i obezbjeđenja odgovarajućeg nivoa etičnog ponašanja u privrednom društvu, uključujući sprječavanje diskriminacije

U okruženju u kojem su veoma brze promjene poslovnog, društvenog okruženja i situacije na tržištu rada stalne, poslovanje i uspješan rad Banke zasnivaju se na savremenim pristupima upravljanja zaposlenima u Banci. Oni su fokusirani na zaposlene, njihove sposobnosti i potrebe i smatraju se izvorom konkurentske prednosti i efikasnog učinka i reputacije NLB Grupe i brenda Banke.

Pošto je upravljanje sposobnostima zaposlenih zasnovano na sadašnjim i, uglavnom, budućim potrebama i potiče iz Poslovne strategije NLB Grupe u sprezi sa vizijom, misijom, ciljevima, kulturom, vrijednostima i planiranim razvojem zaposlenih, funkcija ljudskih resursa (HR funkcija) je strateška funkcija. Kao takva, ona je važan partner koji podržava implementaciju strategije, promoviše posvećenost i razvoj potencijala zaposlenih uz uvažavanje svih zainteresovanih strana u HR i drugim procesima.

Ključni stubovi politike HR su:

Politika upravljanja kadrova

Politika upravljanja i razvoja kadrova Banke obuhvata pripremu i usvajanje plana upravljanja ljudskim resursima koji za predmet ima broj zaposlenih po organizacionim jedinicama Banke i po radnim mjestima, a u skladu sa planiranom strategijom i rastom Banke. Ova vrsta planiranja omogućava i obezbjeđuje optimalni obim kompetencija zaposlenih za sadašnje i buduće strateške izazove u Banci u skladu sa strategijom NLB Grupe.

Poslovna uspješnost Banke zasnovana je na savremenom pristupu upravljanja zaposlenima, koji se smatraju kao osnova tržišne konkurentnosti, ugleda, održivog razvoja i uspjeha poslovanja Banke. Cilj Banke je uspostavljanje dugoročnog odnosa sa zaposlenima kroz integrisane aktivnosti na području upravljanja ljudskim resursima u cilju postizanja lojalnosti, visokog stepena motivacije i povećanje angažovanja zaposlenih. Zaposlenima se pruža prilika za sistematičan razvoj, napredovanje u okviru Banke, kao i same NLB Grupe kroz podsticaj mobilnosti na nivou čitave grupacije. Kao sastavni dio strategije upravljanja Banke kroz procese upravljanja ljudskim resursima postiže se najveći stepen potencijala u zaposlenima.

Politikom upravljanja i razvoja kadrova određuju se osnovna područja i aktivnosti upravljanja ljudskim resursima u Banci, koja će doprinijeti uspješnosti pojedinca, kao i timova Banke. Politika upravljanja i razvoja kadrova je obavezujuća za Banku i predstavlja polazni osnov za sprovođenje harmonizacije upravljanja ljudskim resursima u NLB Grupi. Ona je osnov minimalnih standarda za područje upravljanja ljudskim resursima (HRM) u Banci, koje su vezane za razvoj talenata u okviru NLB Grupe.

Radni odnos

Osnova za zapošljavanje je osiguranje odgovarajućih kandidata sa unutrašnjeg i eksternog tržišta, sa znanjem, vještinama i sposobnostima koji će im omogućiti da efikasno kreiraju i doprinose poslovanju Banke, koji su posvećeni i fokusirani na osiguranje zadovoljstva klijenata i koji su ambasadori organizacione kulture i vrijednosti NLB Grupe i Banke. Primarni zadatak HR funkcije je da vodi računa i pruži mogućnosti za razvoj postojećim zaposlenima koji kroz definisane razvojne planove i puteve karijere efikasno ostvaruju svoje ciljeve karijere, a samim tim i ciljeve Banke.

Edukacija, obuka i usavršavanje zaposlenih

Banka koristi zajedničku platformu online obučavanja koja je postavljena na nivou NLB Grupe. Ovakav način usavršavanja omogućava širenje znanja na efikasniji, brz i masivan način. Takođe predstavlja prednost u finansijskom smislu. Sva regulatorna obrazovanja rade se kroz e – platformu. U slučaju

nemogućnosti da se potrebno znanje obezbijedi interno, zaposleni mogu biti upućeni na eksternu edukaciju u zemlji ili inostranstvu. Ukoliko eksterna edukacija prevazilazi određeni finansijski trošak potrebno je zaključiti poseban ugovor sa zaposlenim koji će regulisati odnos zaposlenog i Banke u smislu zadržavanja zaposlenog. Zaposleni ima obavezu da svoje znanje stečeno kroz ovaj vid obuke podijeli sa svojim kolegama nakon završene edukacije.

Nagrađivanje i unapređenje zaposlenih

Sistem nagrađivanja zaposlenih u Banci, sadrži materijalne ili finansijske i nematerijalne ili nefinansijske oblike nagrađivanja. Veći dio nagrađivanja je vezan za finansijske nagrade, dakle sistem zarada. Finansijski dio uključuje fiksni i varijabilni dio zarade, te dio zarade koji se odnosi na poslovni rezultat Banke. Varijabilni dio zarade je stimulativni dio koji je namijenjen za nagrađivanje natprosječnih rezultata i predstavlja veću diferencijaciju zaposlenih. Ciljevi i kriterijumi za utvrđivanje uspješnosti zaposlenih moraju biti jasni i postavljeni konkretno (SMART ciljevi), ali se razlikuju u zavisnosti od područja rada pojedinca odnosno, pojedinačnog radnog mjesta i izvode se "od gore-na dole", kaskadno. Ciljevi se oblikuju na nivou Banke i prenose se na pojedinačne organizacione jedinice, do svakog zaposlenog ponaosob, čime se omogućava i razumijevanje individualnog doprinosa u postizanju ciljeva Banke. Varijabilni dio zarade je namijenjen nagrađivanju nadprosječne uspješnosti u radu pojedinaca, timova, radnih grupa, rada na projektima, izuzetnih dostignuća i sl. Ocjena uspješnosti u radu pojedinca utiče i na dio zarade koji je vezan za poslovni uspjeh Banke. Naime, doprinos svakog zaposlenog utiče na poslovni uspjeh Banke i posljedično i na visinu dijela zarade koji se odnosi na poslovni rezultat Banke.

Razvoj zaposlenih i upravljanje talentima

Razvoj zaposlenih je ciljno orijentisan proces koji proizilazi iz strategije upravljanja talentima koja je usklađena sa poslovnom strategijom Banke, **HR strategijom NLB Grupe** i HR strategijom svake članice, čime se doprinosi stvaranju vrijednosti i kulture Banke. On predstavlja važan faktor strateškog upravljanja zaposlenima, povezan i komplementaran sa drugim kadrovskim aktivnostima. Na osnovu utvrđenih sadašnjih i budućih potreba koje proizilaze iz HR strategija i definisanog skupa vještina i znanja za budućnost, on obezbjeđuje neophodna znanja, iskustvo i sposobnosti za postizanje visoke efikasnosti zaposlenih, a samim tim i Banke u cjelini.

Mobilnost unutar NLB Grupe

Politikom mobilnosti zaposlenih Banke u NLB Grupi (u daljem tekstu u okviru ovog poglavlja: Politika) Banka definiše okvire i orijentacije koji omogućavaju postavljanje jedinstvenih polaznih osnova za sprovođenje mobilnosti unutar NLB Grupe i obezbjeđivanje usklađenosti sa ciljevima, vrijednostima, kulturom i strategijom NLB Grupe. Ovom Politikom uređuju se svi oblici statusnih rješenja/radnih odnosa zaposlenih iz Banke u odnosu na članice NLB Grupe. Odredbe ove Politike se logično primjenjuju i na regulisanje politike zapošljavanja ili preraspodjele zaposlenih iz Banke u NLB d.d. ili NLB Grupi.

Razvoj liderstva i obezbjeđenje nasljednika

Banka kao jedan od ključnih zadataka rukovodiocima organizacionih jedinica postavlja identifikovanje i razvoj njihovih nasljednika. Svaki rukovodilac mora da identifikuje nasljednika koji bi mogao odmah ili u određenom vremenu da preuzme njegovu funkciju. Svaki rukovodilac može da opredijeli više od jednog nasljednika, a u tom slučaju potrebno je opredijeliti vremenski period u kojem očekuje da će nasljednik da bude spreman za preuzimanje njegovih radnih zaduženja (odmah, za jednu godinu itd.). Sistem nasljednika je podržan razvojnim/planovima za karijeru, koji zaposlenima omogućavaju razvoj karijere u lokalnom okruženju ili mogućnost međunarodne mobilnosti u okviru NLB Grupe, a samim tim i širenje vrijednosti i kulture Banke.

Organizaciona kultura

Banka aktivno preduzima sve aktivnosti na uspostavljanje idealne kulture, mjeri postojeću kulturu i priprema plan poboljšanja. Kroz osnovne vrijednosti NLB Grupe, koje podržavaju razvoj zaposlenih, njeguju preduzetnički način razmišljanja i poboljšavaju kvalitet života, utvrđena su željena ponašanja koja usmjeravaju zaposlene ka očekivanim standardima ponašanja u Banci. Svake godine se ispituje posvećenost zaposlenih i vrši se poređenje sa prethodnim godinama. Mjerenje se sprovodi u svim organizacionim jedinicama (i takođe u NLB Grupi), a rezultati se utvrđuju u svakoj organizacionoj jedinici na isti način i prezentuju svim zaposlenima, te se kreira i prati akcioni plan poboljšanja.

Promocija različitosti i inkluzije

Banka pruža jednake mogućnosti zapošljavanja bez obzira na pol, rasu, boju kože, godine, zdravstveno stanje ili invaliditet, vjerska, politička ili druga uvjerenja, seksualnu orijentaciju ili druge lične okolnosti. Banka nastoji da unaprijedi zastupljenost nedovoljno zastupljenog pola na rukovodećim pozicijama, što se prati na godišnjem nivou u okviru Politike obezbjeđenja raznolikosti organa upravljanja i višeg menadžmenta, a prati se i rodni jaz u zaradama. Istovremeno, stavlja se veliki akcenat na podizanje svijesti menadžmenta i svih zaposlenih o značaju obezbjeđivanja raznolikosti i inkluzije, što je u skladu sa faktorima životne sredine, socijalnim faktorima i faktorima upravljanja (ESG).

Sprječavanje diskriminacije i svih oblika mobinga

U skladu sa odredbama Zakona o radu, Zakona o zabrani diskriminacije, te Pravilnikom o zaštiti od uznemiravanja na radu Banka štiti dostojanstvo zaposlenih na radu i obezbjeđuje radno okruženje u kome zaposleni nisu izloženi bilo kakvom obliku uznemiravanja ili mobinga od strane Banke, nadređenih i/ili drugih kolega. U tu svrhu Banka je imenovala komisiju za prijem zahtjeva za pokretanje postupka za zaštitu od uznemiravanja na radu, odnosno lica ovlašćena za prijem zahtjeva i vođenje postupka zaštite od uznemiravanja na radu.

Briga o zdravlju, socijalnoj sigurnosti i društvenoj odgovornosti

Banka već duži niz godina praktikuje društveno odgovoran odnos prema svojim zaposlenima Banka pružajući solidarnu finansijsku pomoć zaposlenima za prevazilaženje finansijskih neprilika za slučaj teže ili duže bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice, a u skladu sa odredbama Pravilnika o radu, te kroz sistematske obuke i sufinansiranje studija. Banka pruža solidarnu finansijsku pomoć zaposlenima za prevazilaženje finansijskih neprilika u saradnji sa sindikatom. U slučaju većih nesreća, Banka prikuplja sredstva za pomoć pogođenim ljudima. Takođe, Banka pruža zaposlenima mogućnost redovne rekreacije i sl. Socijalna politika NLB-a koja utiče na šire okruženje ogleda se u akcijama solidarnosti i dobrotvornim akcijama, podršci vrhunskim sportistima i nacionalnim timovima.

13 Uloga Nadzornog odbora u procjeni sistema unutrašnjih kontrola

U svojim svakodnevnim aktivnostima, Banka se suočava sa rizicima koji su sastavni dio bankarskog poslovanja. Sistem unutrašnje kontrole u Banci je osmišljen na način da obezbijedi da se proces ili druge mjere primjenjuju za svaki ključni rizik, kako bi se efikasno smanjio ili se uspješno upravljalo tim rizikom, kao i da je proces ili mjera efikasna za tu svrhu.

Odlukom ABRS, Zakonom o bankama Republike propisana je obaveza Nadzornog odbora da utvrdi prijedlog sveobuhvatne poslovne strategije, politike i plana poslovanja Banke, da usvoji strategiju i politiku rizika, politiku naknada, metodologiju rada svake kontrolne funkcije u Banci, pravilnik o organizaciji poslovanja, Kodeks ponašanja i obezbijedi njegovu primjenu, kao i da uspostavi, održava u unapređuje efikasan sistem unutrašnjih kontrola u Banci i da obezbijedi da Uprava Banke uspostavi uslove za njihovo provođenje.

Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o sistemu upravljanja u banci, Banka je dužna da:

- 1) uspostavi i provodi primjeren i efikasan sistem unutrašnjih kontrola u svim područjima poslovanja i
- 2) uspostavi nezavisne kontrolne funkcije banke, koje uključuju: funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti poslovanja i funkciju interne revizije.

Sistem unutrašnje kontrole predstavlja skup pravila, procedura i organizacionih struktura, koji imaju za cilj: obezbjeđivanje efikasne i dosljedne implementacije strategija i operacija u Banci, obezbjeđivanje efikasnih i konzistentnih procesa i procedura u Banci, zaštita vrijednosti imovine Banke, obezbjeđivanje pouzdanosti i integriteta podataka i informacija o računovodstvu i upravljanju tim podacima, obezbjeđivanje poslovanja i aktivnosti Banke u skladu sa svim važećim pravilima i propisima.

Kroz sistem unutrašnjih kontrola u Banci, obuhvaćeno je:

- 1) uspostavljanje i održavanje adekvatne organizacione strukture,
- 2) adekvatne kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti,
- 3) odgovarajuće unutrašnje kontrole integrisane u poslovne procese i aktivnosti Banke,

- 4) uspostavljanje i održavanje odgovarajućih administrativnih i računovodstvenih postupaka,
- 5) efikasnu zaštitu imovine Banke i efikasnu zaštitu Banke od zloupotreba i kriminalnih radnji (pranje novca, finansiranje terorističkih aktivnosti, pljačka i dr.)
- 6) efikasna zaštitu imovine Banke,
- 7) uspostavljanje kontrolnih funkcija Banke

Sistem unutrašnje kontrole u Banci je implementiran na nekoliko nivoa:

Kontrola na prvom nivou (ili liniji) je osmišljena na način da obezbijedi pravilno sprovođenje poslovnih aktivnosti, odnosno poslovanja Banke. Nadzor u svakoj pojedinačnoj poslovnoj oblasti vrši nadležna organizaciona jedinica, koja je odgovorna za sprovođenje postupaka u skladu sa pravilima o ovlaštenjima i potpisivanju.

Kontrole na drugom nivou su podijeljene između funkcije praćenja usklađenosti poslovanja i funkcije upravljanja rizicima; one sprovode nezavisne kontrole i nadzor nad radom kontrole sa prve linije odbrane. Funkcija praćenja usklađenosti poslovanja vrši nadzor nad pravilnom implementacijom i obezbjeđuje usaglašenost (linijska kontrola) sa regulatornim okvirom, njegovo dosljedno tumačenje, kao i identifikaciju, procjenu, sprječavanje i praćenje ukupnih rizika po usklađenost i integritet u Banci. Funkcija upravljanja rizicima usmjerava upravljanje i kontrolu rizika definisanjem politika i metodologija za procjenu i upravljanje rizicima.

Treći nivo kontrole obavlja funkcija interne revizije, koja procjenjuje i redovno provjerava potpunost, funkcionalnost i adekvatnost sistema unutrašnje kontrole. Interna revizija je potpuno nezavisna od funkcija prvog nivoa i drugog nivoa kontrole.

Adekvatnost mehanizama sprovođenja unutrašnje kontrole se definiše na osnovu nezavisnosti, kvaliteta i primjenjivosti:

- 1) Pravila i kontrole sprovođenja organizacionih procedura Banke, poslovnih procedura i radnih postupaka (unutrašnje kontrole) i
- 2) Funkcije unutrašnje kontrole u OJ (funkcije unutrašnje kontrole).

U skladu sa navedenim, Banka je usvojila interni akt pod nazivom Politika sistema unutrašnjih kontrola.

Usvajanje i ažuriranje internih akata o sprovođenju sistema unutrašnjih kontrola je obaveza za sve organizacione jedinice Banke.

13.1 Interne kontrole

Sistem internih kontrola Banke je uspostavljen na nivou:

Funkcije internih kontrola:

a) Funkcija interne revizije

Funkcija interne revizije organizovana je u skladu sa Poveljom interne revizije koja se usvaja od strane Nadzornog odbora. Povelja propisuje položaj interne revizije u organizaciji, uključujući odgovornosti rukovodioca interne revizije prema nadzornom organu, daje ovlaštenja internim revizorima za pristup evidencijama, zaposlenima, prostorijama i opremi relevantnim za obavljanje njihovih poslova i definiše oblast i djelatnost unutrašnje revizije. Nadzorni odbor Banke je uspostavio i organizovao nezavisnu funkciju interne revizije koja daje uvjerenja i savjete o upravljanju rizicima, sistemu internih kontrola i upravljanju NLB-om.

Misija i osnovni zadatak Interne revizije je da konsoliduje i obezbedi vrijednost Banke izdavanjem objektivnih uvjerenja zasnovanih na procjeni rizika, uz konsultacije i duboko razumijevanje poslovanja Banke.

Nadzorni odbor Banke mora dati svoju saglasnost na imenovanje, nagrađivanje i razrješenje rukovodioca Interne revizije, čime se obezbjeđuje njihova nezavisnost, a time i nezavisnost rada Interne revizije.

Služba Interne revizije izrađuje mjesečne, kvartalne, polugodišnje, devetomjesečne i godišnje izvještaje o svom radu u skladu sa zakonskim odredbama, odlukama regulatora i odredbama Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije. Izvještaji se dostavljaju Upravi Banke, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru. Isti se, uz odluku o usvajanju od strane Nadzornog odbora, dostavljaju i ABRS-u u roku od 60 dana nakon isteka izvještajnog kvartala, odnosno polugodišta, te godišnjeg izvještaja do 31.3. tekuće godine za prethodnu godinu. Sadržaj izvještaja je propisan Programom i priručnikom o radu kontrolne funkcije interne revizije u NLB Banci a.d. Banja Luka. Odbor za reviziju razmatra izvještaje Interne revizije i daje mišljenje o ovim izvještajima. Uz pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i uz informisanje i izjašnjenje Uprave Banke, Nadzorni odbor usvaja izvještaj Interne revizije.

b) Funkcija upravljanja rizicima

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Banja Luka organizovana je u okviru područja za koje je zadužen član Uprave Banke zadužen za rizike (u daljem tekstu: CRO). U okviru CRO područja nalaze se sljedeće organizacione jedinice:

1. Sektor za strateško upravljanje rizicima,
2. Sektor za kreditne analize i
3. Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

Kontrolnu funkciju upravljanja obavlja Sektor za strateško upravljanje rizicima (u daljem tekstu: Strateški rizici) kojim rukovodi direktor Strateških rizika. Strateški rizici su u funkcionalnom i organizacionom smislu odvojeni od ostalih funkcija u kojima se donose poslovne odluke i gdje može doći do sukoba interesa sa kontrolnom funkcijom upravljanja rizicima. Direktor Strateških rizika ima direktan pristup Upravi Banke i istovremeno nesmetan i nezavisan pristup Nadzornom odboru Banke i Odboru za rizike Nadzornog odbora.

Integralni pristup upravljanju rizicima u Banci zasniva se na stručnim kriterijumima, sveobuhvatnoj procjeni različitih faktora rizika i razboritoj sklonosti riziku uz istovremeno postizanje postavljenih strateških ciljeva i ispunjavanje svih regulatornih zahtjeva. Banka stavlja veliki naglasak na kontinuirano unaprjeđenje kulture i svijesti o riziku unutar cijele Banke, nadograđuje i modernizuje procedure i procese u oblasti upravljanja rizicima, a istovremeno sprovodi odgovarajuću i redovnu obuku zaposlenih na poslovnoj strani u oblasti upravljanja rizicima i u drugim organizacionim jedinicama.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima je organizovana tako da direktor Strateških rizika raspolaže informacijama i mora biti obaviješten od strane rukovodilaca drugih organizacionih jedinica u Banci o svim važnijim rizicima i okolnostima koje utiču ili bi mogli uticati na specifičan razvoj rizika i profil rizika Banke. Direktor Strateških rizika na taj način osigurava da su svi materijalno značajni rizici u Banci identifikovani i prijavljeni.

U okviru svoje misije, kontrolna funkcija upravljanja rizicima učestvuje u definisanju ključnih strateških politika u oblasti rizika na nivou Banke, kao što su Risk apetit sa internim sistemom limita i Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima obuhvata nezavisnu identifikaciju, mjerenje i praćenje svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. Pored pružanja sveobuhvatnog pogleda na rizike, ova funkcija je kompetentna i za predstavljanje mogućih mjera i suštinske strategije usmjerene na upravljanje rizikom u okviru definisanog Risk apetita sa internim sistemom limita i Risk profila Banke. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima takođe prati i sprovođenje usvojenih mjera za upravljanje rizicima.

Strateški rizici učestvuju u izradi strateških dokumenata i u svim važnijim odlukama o upravljanju rizicima, koje u Banci podrazumijevaju:

- Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Risk apetit i Risk profil;
- ICAAP;
- ILAAP;

- Plan oporavka;
- Izvještaj o restrukturiranju;
- Uključenost u strateške promjene koje proizilaze iz promjene Strategije Banke ili drugih promjena koje proizilaze iz ključnih poslovnih politika i
- Uključenost u proces izrade finansijskog plana i plana kapitala.

Strateški rizici obavljaju sveobuhvatan nadzor nad Risk apetitom, te redovno izvještavaju o izloženosti rizicima na svim hijerarhijskim i organizacionim nivoima, uključujući Upravu i Nadzorni odbor Banke.

Uprava Banke osigurava da su zaposleni u Strateškim rizicima na odgovarajući način informisani o strateškim smjernicama, tako da se te strategije dosljedno sprovode prilikom donošenja svakodnevnih poslovnih odluka.

c) Funkcija usklađenosti i integriteta

Banka je usvojila Politiku integriteta i usklađenosti NLB Banke a.d. Banja Luka kojom se uređuje način i obim aktivnosti funkcije praćenja usklađenosti poslovanja u Banci.

U skladu sa navedenom Politikom, funkcija usklađenost i integritet u Banci funkcionise nezavisno i odvojeno od poslovanja Banke (u okviru Službe za usklađenost poslovanja) i obuhvata sljedeće oblasti:

- 1) usklađenost sa propisima i prevencijom (kontrolna funkcija praćenja usklađenosti poslovanja)
- 2) otkrivanje i kontrola i zaštita od prevara
- 3) oblast sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma
- 4) oblast bezbjednost informacionog sistema (CISO) i zaštita ličnih podataka
- 5) poslove obezbjeđenja, protivpožarne zaštite i transporta novca

Služba za usklađenost poslovanja je organizaciona jedinica Banke koja je u organizacionoj strukturi direktno podređena Nadzornom odboru Banke, a ima uspostavljenu funkcionalnu liniju izvještavanja direktno prema Upravi Banke, Odboru za reviziju, Odboru za rizike te Nadzornom odboru Banke.

U skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske i ABRS Odlukom o sistemu upravljanja u banci, funkcija praćenja usklađenosti poslovanja u Banci organizovana je kao Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti poslovanja u okviru Službe za usklađenost poslovanja. Rukovodilac kontrolne funkcije nezavisan je u svom radu i ne obavlja druge funkcije u Banci koji mogle dovesti do sukoba interesa.

d) Funkcija sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Funkcija za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma (Tim za SPNFT) zadužen je za redovno praćenje i nadzor usklađenosti sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim podzakonskim i internim aktima kojima se reguliše oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Otkrivanje i sprečavanje pranja novca zadatak je stručnog Tima za SPNFT koji vodi Ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca - NLB Banka a.d. Banja Luka koga kao i njegove zamjenike imenuje Nadzorni odbor Banke.

Zadaci Ovlašćenog lica su:

- a) obezbijediti uspostavljanje, funkcionisanje i razvoj SPNFT sistema ;
- b) obezbijediti ispravno i blagovremeno izvještavanje nadležnih institucija, u skladu sa Zakonom
- c) učestvovati u definisanju i izmjenama operativnih procedura i pripremama internih procedura koje se tiču SPNFTA;
- d) učestvovati u izradi smjernica za sprovođenje kontrole povezane sa SPNFTA;
- e) pratiti i koordinisati aktivnosti u Banci u oblasti SPNFTA;
- f) učestvovati u uspostavljanju i razvoju informatičke podrške u vezi sa aktivnostima koje se odnose na SPNFTA;
- g) praviti prijedloge za menadžment Banke s ciljem unapređenja sistema za SPNFTA;

- h) učestvovati u pripremi profesionalne edukacije i programa obuke za zaposlene u oblasti SPNFTA.
- i) Kvartalno izvještavati Upravu i Nadzorni odbor Banke.

Zamjenici mijenjaju ovlašteno lice u njegovom odsustvu u izvršavanju svih gore navedenih zadataka i izvršavaju druge zadatke koje se odnose na SPNFT-a. Iako je Tim za SPNFT organizaciono raspoređen u okviru Službe za usklađenost poslovanja, on djeluje nezavisno od ove službe u obavljanju svojih poslova. Ovlašteno lice za SPNFT je direktno odgovoran Upravnom odboru i Nadzornom odboru Banke.

e) Informaciona bezbjednost (CISO) i zaštita ličnih podataka (DPO)

Područje djelatnosti Službe za usklađenosti poslovanja pored poslova usklađenosti poslovanja čine i poslovi informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka.

Funkcija upravljanja informacionom bezbjednošću i zaštitom ličnih podataka je nezavisna funkcija usmjerena na obezbjeđivanje i održavanje povjerljivosti, integriteta i raspoloživosti podataka i informacija, obezbjeđivanje usklađenosti poslovanja sa eksternim i internim propisima i standardima, kao i nadzor nad poslovanjem u ovim oblastima u cilju upravljanja rizicima informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka. Njena misija je praćenje i kontrola procedura informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka u cilju sprečavanja neovlaštenog pristupa podacima koji se čuvaju, obrađuju ili prenose i njihovih izmjena, uključujući upravljanje povezanim rizicima.

Obezbjedeo je da je funkcija informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka u Banci bude organizovana na takav način da zauzima razumno visoku poziciju u organizaciji, slično pozicijama koje zauzimaju funkcije upravljanja rizicima, funkcije usklađenosti poslovanja i funkcije interne revizije ili pozicijama koje zauzimaju odgovorna lica u Banci, bez potčinjenosti poslovnim funkcijama ili drugim funkcijama čije se poslovanje prati. Iako je funkcija informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka organizaciono smještena u okviru Službe za usklađenost poslovanja, ona djeluje autonomno u svom domenu od ostatka Službe za usklađenost poslovanja. Funkcija informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka u obavljanju svojih zadataka odgovara i Upravi Banke i Nadzornom odboru i u domenu svojih poslova izvještava ova dva organa i ima direktan pristup njima, što garantuje njenu nezavisnost.

Zaposleni koji obavljaju poslove informacione bezbjednosti i zaštite ličnih podataka ne obavljaju operativne i/ili razvojne poslove za oblasti koje prate i nadgledaju u skladu sa svojim nadležnostima i ovlaštenjima.

Zaštitu ličnih podataka Banka vrši u skladu sa internim aktima usvojenim shodno Zakonu o zaštiti ličnih podataka BiH.

14 Proces izrade prijedloga za Skupštinu Banke

Skupštinu Banke čine akcionari Banke. Skupština Banke se održava najmanje jedanput godišnje, na način predviđen zakonima i Statutom Banke. Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke dužni su da prisustvuju sjednici Skupštine Banke, a Skupštini Banke može prisustvovati i predstavnik Agencije za bankarstvo RS.

Skupština Banke:

- a) donosi Statut i usvaja izmjene i dopune osnivačkog akta i Statuta Banke,
- b) usvaja poslovnu politiku i strategiju, te plan poslovanja Banke,
- c) usvaja godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje banke sa izvještajem privrednog društva za reviziju, mišljenjem Nadzornog odbora i Odbora za reviziju u vezi sa finansijskim izvještajima,
- d) usvaja izvještaj Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru poslovanja Banke i rada Uprave,
- e) odlučuje po prijedlogu Nadzornog odbora o raspodjeli ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitka u skladu sa osnivačkim aktom ili Statutom

- f) odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica,
- g) odlučuje o emisiji, povlačenju i poništavanju akcija i drugim poslovima sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom i Statutom Banke,
- h) donosi politiku za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru Banke i samoprocjenu rada Nadzornog odbora,
- i) imenuje i razrješava članove Nadzornog odbora,
- j) odlučuje o naknadama članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju,
- k) odlučuje o izdacima po osnovu nagrađivanja članova Uprave i Nadzornog odbora,
- l) odlučuje o kupovini, prodaji, zamjeni, davanju u najam i drugim transakcijama sa imovinom, direktno ili posredstvom zavisnih društava banke, u iznosu koji prelazi 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine Banke,
- m) odlučuje o prodaji i kupovini imovine čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine Banke, ako takva transakcija nije prethodno odobrena jednoglasnom odlukom Nadzornog odbora,
- n) odlučuje o statusnim promjenama i prestanku rada Banke,
- o) odlučuje o izboru i razrješenju privrednog društva za reviziju,
- p) odlučuje o osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji zavisnih društava banke i odobravanju njihovih statuta,
- q) donosi poslovnik o svom radu i
- r) odlučuje o drugim pitanjima bitnim za poslovanje banke, u skladu sa zakonom, propisima Agencije, Statutom Banke i poslovníkom o radu Skupštine Banke.

Skupštinu banke saziva Nadzorni odbor i utvrđuje prijedlog dnevnog reda, osim u slučajevima kada je Zakonom o bankama drugačije propisano.

Vanredna Skupština Banke može se sazvati na zahtjev:

- 1) Nadzornog odbora ili bilo kog drugog organa ili tijela banke koji je Statutom Banke ovlašćen da sazove vanredno zasjedanje skupštine,
- 2) akcionara banke sa najmanje 10% akcija sa pravom glasa, o pitanjima predloženim za vanredno zasjedanje skupštine,
- 3) privremenog upravnika Banke,
- 4) likvidacionog upravnika, ako je banka u dobrovoljnoj likvidaciji i
- 5) Agencije za bankarstvo RS.

Na ostvarivanje prava akcionara, postupak sazivanja, obavještanje i rad godišnje i vanredne skupštine banke, kao i na održavanje skupštine po nalogu suda, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o privrednim društvima ako Zakonom o bankama nije drugačije propisano.

15 Prelazne i završne odredbe

Ova Politika stupa na snagu osmog dana od dana usvajanja.

Danom stupanja na snagu ove Politike prestaje da važi Politika korporativnog upravljanja 3. izdanje, broj NO- 259/22 od 16.12.2022.godine.

Politika korporativnog upravljanja Banke je javni dokument i objavljuje se na internet stranici Banke.

Staratelj Politike korporativnog upravljanja je Sekretarijat i pravni poslovi.

Politika korporativnog upravljanja revidira se najmanje jednom u toku dvije godine.

16 Referentni dokumenti

- 1. Statut NLB Banke a.d. Banja Luka
- 2. Zakon o bankama Republike Srpske
- 3. Zakon o privrednim društvima Republike Srpske
- 4. Standardi korporativnog upravljanja Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske
- 5. Politika korporativnog upravljanja NLB Grupe, 12. verzija, decembar 2023
- 6. Politika korporativnog upravljanja NLB d.d

7. Poslovnik o radu Nadzornog organa
8. Poslovnik o radu Uprave Banke
9. Poslovnik o radu Skupštine
10. Kodeks ponašanja u NLB Banci a.d. Banja Luka
11. Politika upravljanja sukobom interesa i sprečavanja korupcije NLB Banci a.d. Banja Luka
12. Politika o poštovanju ljudskih prava u Banci
13. Okvir održivosti NLB Grupe
14. Politika održivosti
15. Pravilnik za upravljanje održivošću
16. Krovni plan kriznog odlučivanja i komuniciranja u NLB Banci a.d. Banja Luka
17. Priručnik za komunikaciju sa javnošću
18. Uputstvo za upravljanje kanalima eksternog komuniciranja o održivosti i ekoloških i socijalnih pitanja i odgovarajućem mehanizmu žalbe
19. Politika upravljanja brendom u NLB Banci Banja Luka
20. Politika korporativne društvene odgovornosti
21. Poslovnik tima za sponzorstva i donacije
22. Politika naknada zaposlenih u NLB Banci a.d. Banja Luka
23. Politika obezbjeđenja raznolikosti organa upravljanja i višeg menadžmenta u NLB Banci a.d. Banja Luka
24. Politika mobilnosti zaposlenih Banke u NLB Grupi
25. Pravilnik o zaštiti od uznemiravanja na radu
26. Program i priručnik o radu kontrolne funkcije interne revizije u NLB Banci a.d. Banja Luka
27. Politika poslovanja sa licima u posebnom odnosu sa Bankom
28. Politika procjene podobnosti članova Uprave NLB Banke a.d. Banja Luka
29. Politika i procedura za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru i samoprocjenu rada Nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka
30. Povelja interne revizije
31. Politika sistema unutrašnjih kontrola
32. Politika integriteta i usklađenosti NLB Banke a.d. Banja Luka
33. Pravila za identifikaciju lica koja imaju pristup povlašćenim informacijama NLB Grupe, vođenje evidencije (SONI lista) i pravila vezana za navedena lica

Izjava lica koje je sačinilo interni akt o usaglašavanju i odobravanju internog akta

» Lice koje je sačinilo interni akt garantuje da je interni akt dostavljen na uvid, usaglašavanje i odobrenje svim organizacionim jedinicama u Banci na koje prijedlog internog akta ili njegove izmjene utiču, koje su isti odobrile. Interni akt je usaglašen sa njima na način da je njegova sadržina jasna, usaglašena sa drugim internim aktima Banke i nije u suprotnosti sa drugim internim aktima Banke.

Izrada i revizija

Ime i prezime	Izrada/Revizija
Ime i prezime Milan Milković	Izrada
Ime i prezime Dejan Guzijan	Pregled
Ime i prezime Tanja Milekić	Pregled
Ime i prezime Igor Tutuš	Pregled
Ime i prezime Maja Mišić	Pregled
Ime i prezime Ranka Travar	Pregled

Ime i prezime
Marina Marjanović Stupar

Pregled

Broj : NO-296/2024

Datum, 29.10.2024. godine

Andreas Burkhardt
Predsjednik Nadzornog odbora

